

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

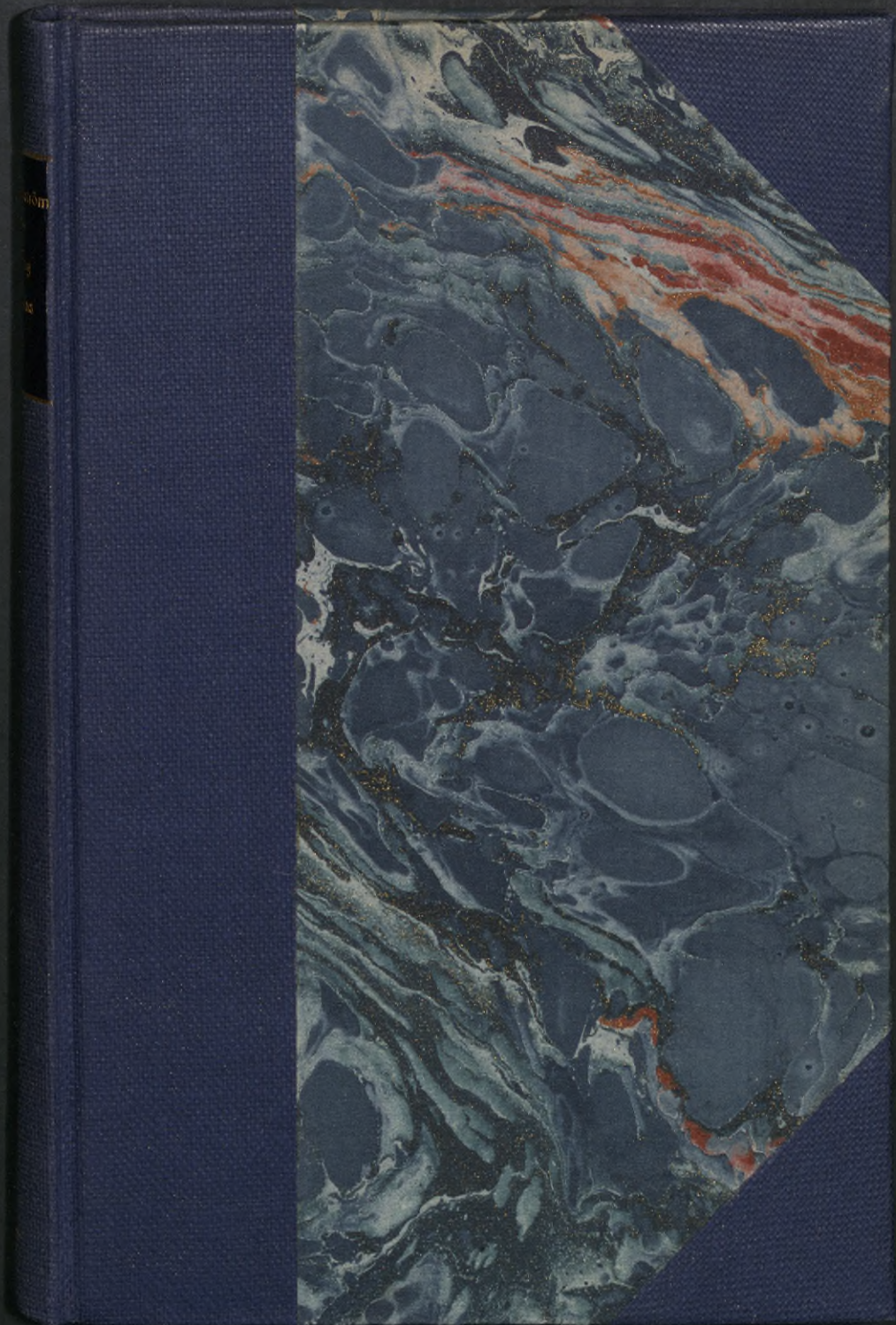
GÖTEBORGS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET

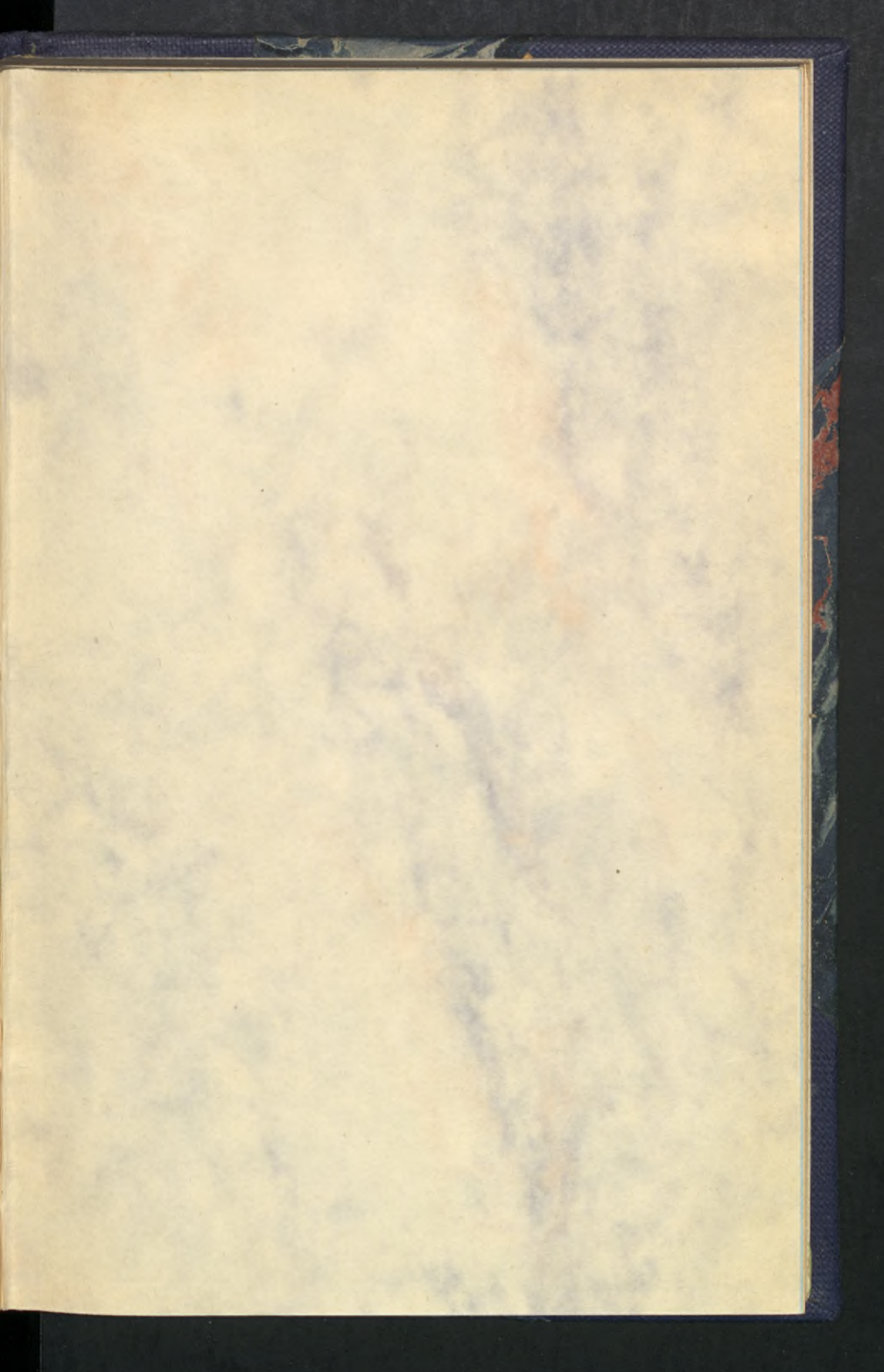
UPPSALA
UNIVERSITET

Allmänna Sektionen

Litt.
Sv.

Till
kärna min

V. R.

A. Klinekowström

Svipdag Egilssons Saga

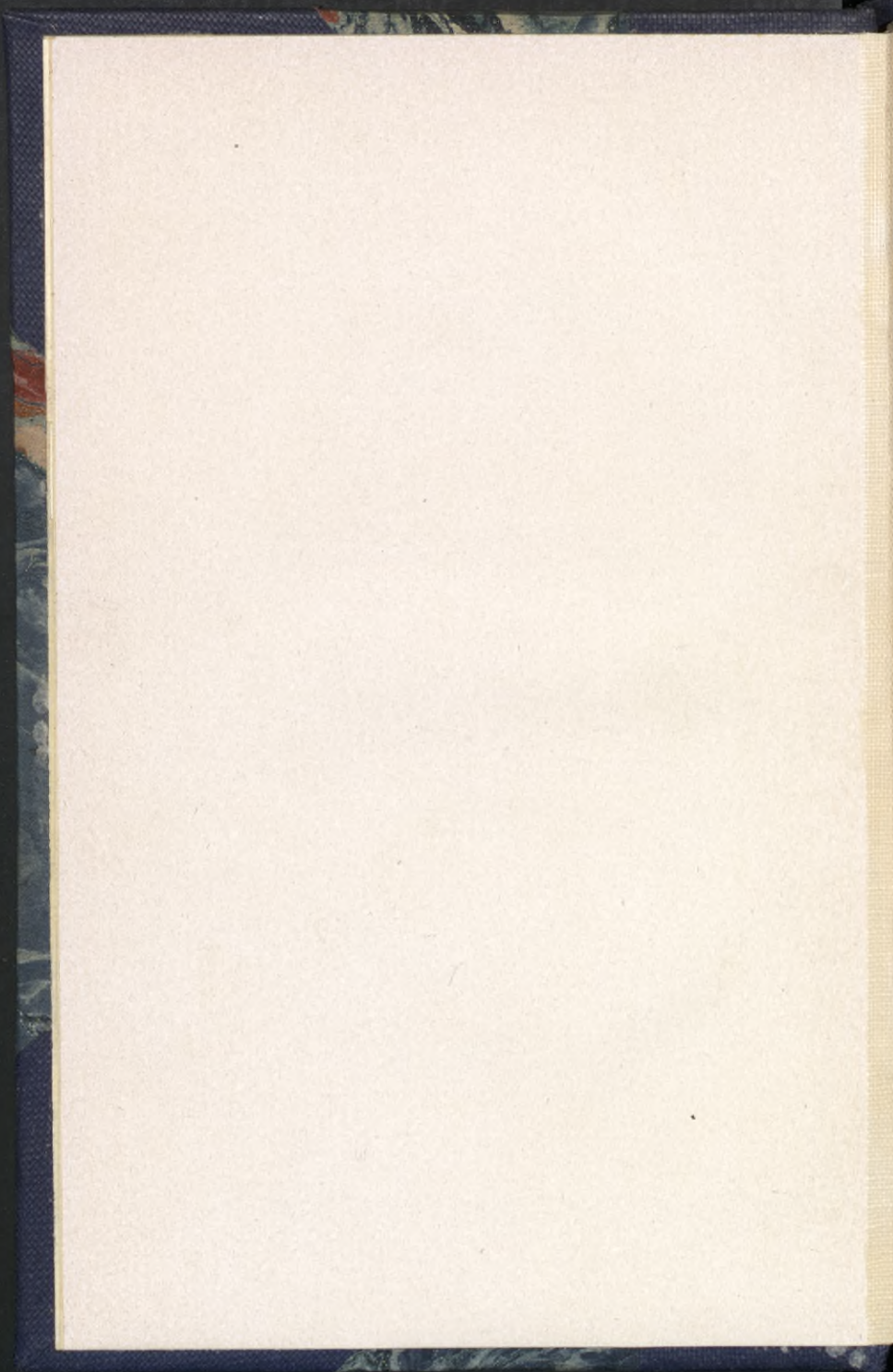

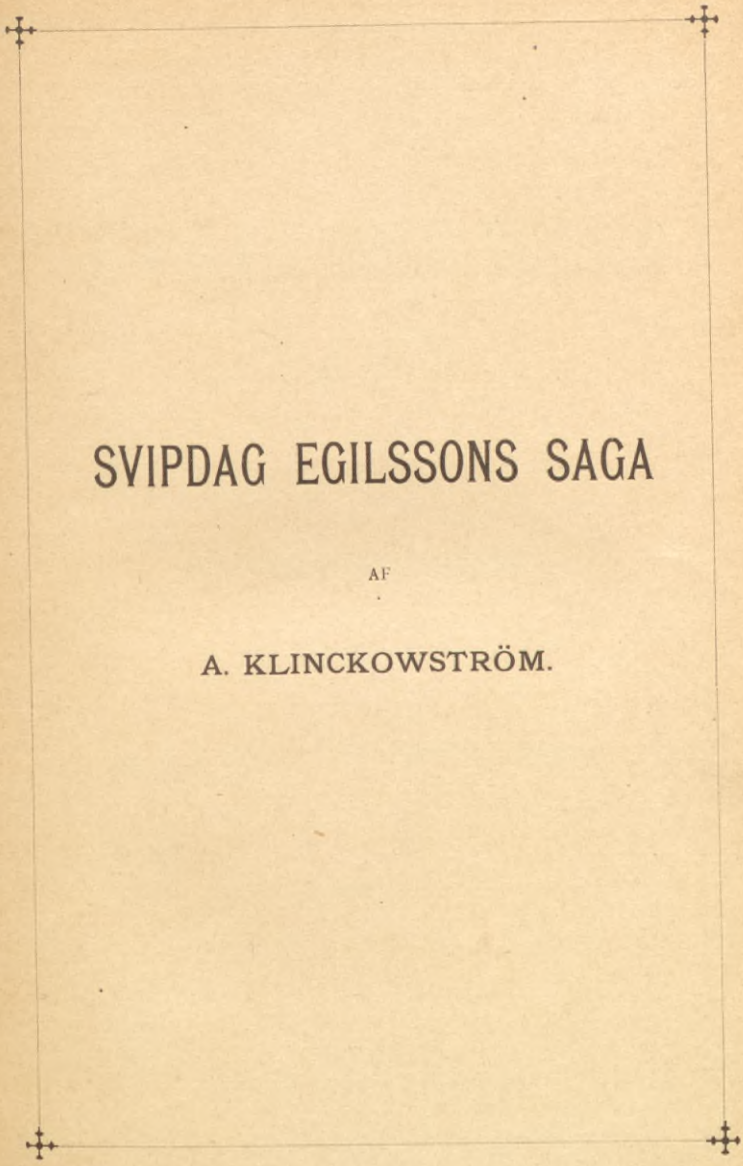
Med en inledning

af

Prof. Viktor Rydberg

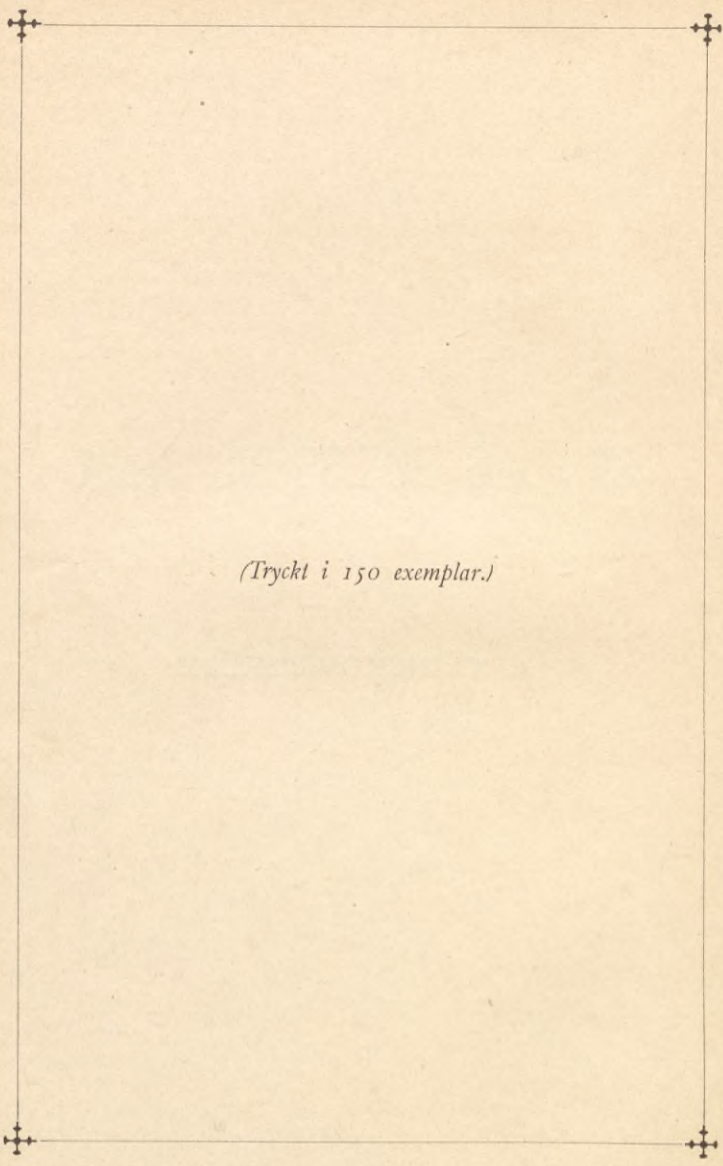

SVIPDAG EGILSSONS SAGA

AF

A. KLINCKOWSTRÖM.

(Tryckt i 150 exemplar.)

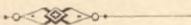
SVIPDAG EGILSSONS SAGA

AF

A. KLINCKOWSTRÖM.

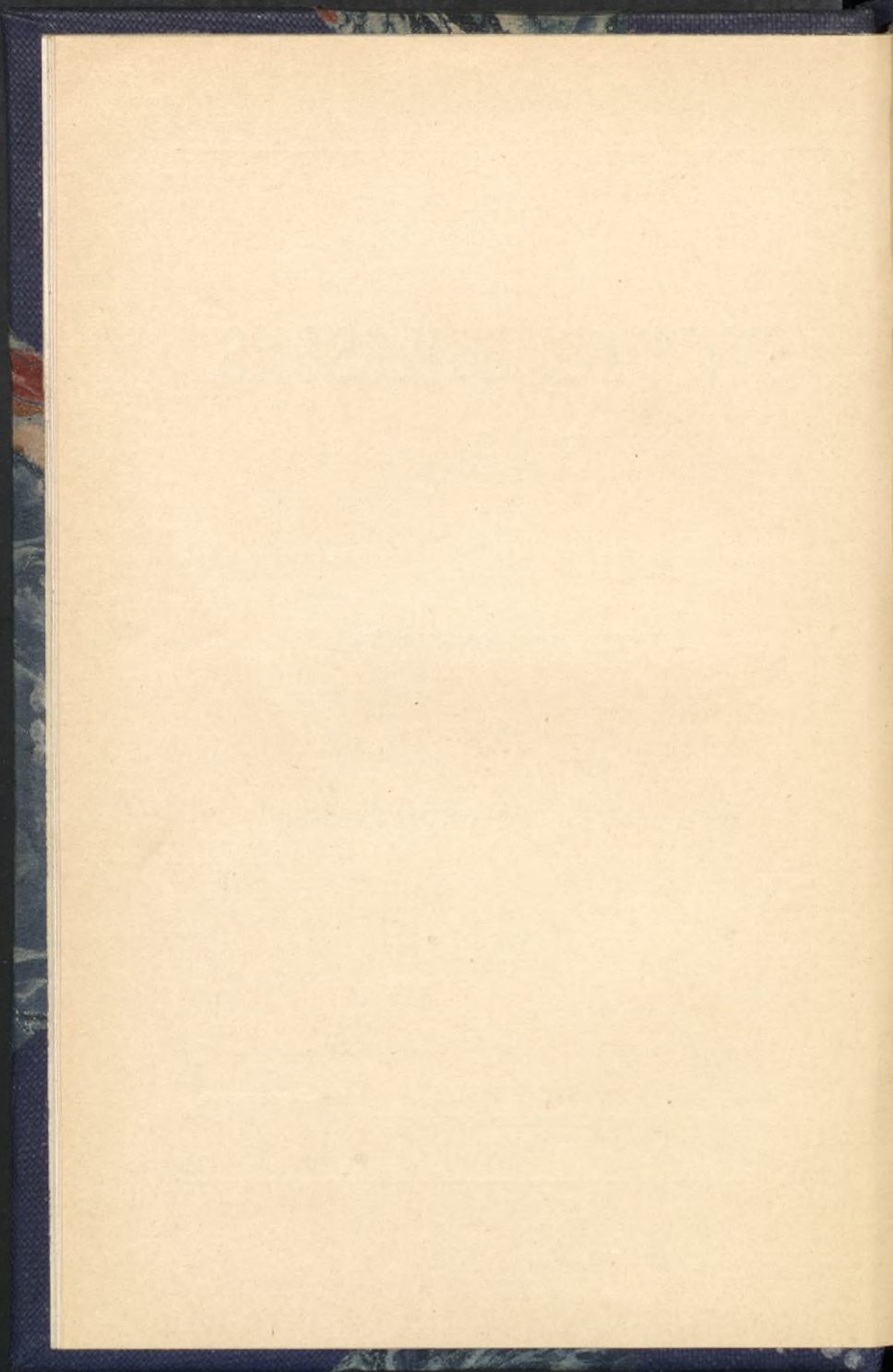
Med en inledning af Prof. VIKTOR RYDBERG.

sv. 35
916

STOCKHOLM.
ALB. BONNIERS BOKTRYCKERI
1894.

I DÖRREN.

Af

VIKTOR RYDBERG.

Det är icke med dörren uppslagen på vid
gafvel allmänheten bjudes att träda in
och göra bekantskap med denna dikt.
Dörröppningen är trång och spärras
dessutom af en vän till den unge författaren. Vän-
nen säger till en, som vill gå in:

— Välkommen! Men är ni tillräckligt för-
beredd för att ostördt kunna njuta af hvad som
finnes härinne?

— Förberedd? Hvad menar ni?

— Ni tappar kanske hufvudet, om ni icke är
förberedd på, att diktens unge hjälte Svipdag också
heter Skirner, Hermod, Od och Ottar...

— Det var många namn. Skirner, Hermod, Od och Ottar! Nå, jag skall försöka minnas dem. Är jag nu tillräckligt förberedd?

— Alldeles icke. Ni måste veta att hans hjärtas utvalda, den sköna Fröja, också heter Mardöll, Menglad, Syr, Vanadis . . .

— Jag tror mig ha godt minne; men här tages det i anspråk. Mardöll, Menglad, Syr, Vanadis. Är jag nog förberedd nu?

— Nej. Hjältens fader, den store bågskytten Egil, benämnes äfven Örvandel.

— Örvandel och icke något vidare? Det var lofvärd sparsamhet. Således: Örvandel är Egil. Får jag nu stiga in?

— Vänta litet! Egils broder Valand, den oöfverträfflige smeden, kallas äfven Rögner, Anund, Läbard . . .

— Hm. Det här förefaller mig betänkligt.

— Hvad säger ni då om att den vise Mimers välvilja mot gudar och människor icke hindrar honom att här besvära er med de binamn han bär af Baugregin, Brimer, Hoddmimer, Narve, Nidud, Nide, Gudmund, Modsogner.

— Hm, hm.

— Samt att Oden har inemot hundra binamn, bland hvilka han dock för er skull vill här i dikten

åtnöja sig med Biflinde, Farmatyr, Fjölsvinn, Härjan, Kjalar, Nikar, Sidgrane, Ygg?

— Hm, hm.

— Kanske att ni nu är rädd för att stiga in?

— Jag vill ändå våga försöket, om jag nu är tillräckligt förberedd.

— Det är ni icke, om ni ej kan tolka åtskilliga här förekommande, efter den fornnordiska poesiens mönster bildade omskrifningar. De äro lyckade och värdiga sina mönster, det kan jag försäkra. Men lättbegripliga äro de icke alltid.

— Störa de sammanhanget?

— Nej.

— Då kan jag ju låtsas som om de icke existerade. Jag kan betrakta dem som citat på kinesiska språket ur Confucius' skrifter.

— Stig då in!

* * *

För att vara väl förberedd fordras kanske ännu mer. Det ämne Axel Klinckowström här behandlat är en episod i ett större epos, som i sin ordning är en episod i den nordisk-germaniska mytologiens väldiga epopé. För att rätt förstå personernas bevekelsegrunder och händelsernas inne-

börd i denna mindre episod är det måhända behöfligt att ha en öfverblick af epopéen i dess helhet. Ur denna synpunkt vågar jag hänvisa till »Fädernas Gudasaga» (Alb. Bonniers förlag 1887).

Jag har sagt den unge författaren, att det var djärft af honom att ställa sådana hinder mellan vanliga läsare och njutandet af hans dikt. Han tyckte, att det icke var så särdeles djärft, helst han för lättare begriplighets vinnande tillfogat »en mytologisk namnförteckning». Hvad ungdomen är sangvinisk! En vanlig läsare, som i all bekvämlighet vill ha en dosis poesi till lifs, skulle göra sig besväret att leta i en namnförteckning!

Men om nu Klinckowström, trots dessa hinder, skulle vinna hvad han knappt synes ha eftersträfvat: många och hängifne läsare? Ja, då ligger förklaringen däri, att äfven de, som sakna de påpekade förutsättningarna för ett lätt och ostörtd umgänge med dikten, omöjligen kunna undgå det intryck, att »Svipdag Egilssons saga» är alstret af ett äkta, ursprungligt och kraftigt skaldekynne. De kunna icke undgå att gripas af den *furor normannicus*, som eggat skalden själf i hans glänsande stridsmålningar; de måste fångas af den sällsporda fantasirikedom och åskådligheten i skildringarna af Svipdags färder och äfventyr bland underjordens

fasor och härligheter; de måste ryckas med af den trollska viljekraften i galderformlerna, som synes mäktig att hypnotisera och till tjänstvillighet kufva de besvurna naturkrafterna. Att jag i Halfdans drapa fann genklang från en begrafningshymn i Rigveda öfverraskade mig ej, då jag visste, att »Svipdag Egilssons sagas» skald är densamme, som skildrat »Arernas tåg» och förnummit ras-själens enhet i mångfalden af det världsdramas företeelser, som visar oss det ariska människoslagets utbredning och fortskridande kamp med svärd och snille för herraväldet öfver jordklotets land och vatten.

* * *

Sedan den i ruiner fallna nordisk-germaniska gudasagans spridda delar nyligen blifvit samlade och åter sammanfogade, ter hon sig för några bland oss som ett af de största och djupaste diktverk människoanden skapat. Det förundrar mig fördenskull icke, ehuru det innerligt gläder mig, att två af våra unga skalder — Oscar Bensow är den andre — inspirerats af henne till dikter, som vunnit vår vittra Areopags erkännande. En annan fråga är den, om en större allmänhet, under våra

dagars rastlösa äflan af praktisk art, skall finna ro och lust att skåda tillbaka in i fantasilifvet hos förfäder, skilda från oss genom ett årtusen och genom ett kulturtillstånd, hvarpå vi äro benägna att med omätlig öfverlägsenhet blicka ned. De ägde icke vetenskapen och hvad den skänkt oss i världsomskapande civilisationsmedel. De lefde i förhållanden; som mer än de, i hvilka vi själfva lefva, måste hårda lynnet till förädling eller förhärda det. Men ett medel ägde de att mildra och försköna denna verklighet. Det var poesien, mytens och hjältelifvets poesi. Och att *deras* snillen kunde med detta medel åstadkomma något så stort som den germaniska gudasagan bör ej förundra oss, sedan ärftlighetens ingripande betydelse för rasen, släkten och den enskilde blifvit af vetenskapen så skarpt framhållen. Vi böra icke glömma, att desse gamle germaner äro Shakspeares, Gustaf Adolfs, Newtons, Linnés, Schéeles, Goethes, Tegnér's, Runebergs, Leibniz' och andra stora filosofers förfäder; att de bortgångna släktena fortlefva i sina efterföljare; att de andliga krafter, som afkomlingarna utveckla, funnits till potensen i fäder, hvilkas själsanlag, hjärnkapacitet och blodbeskaffenhet de mottagit i arf. Rasens snille, sådant det i dag framträder, är en härskare med anor, *atavis*

editus regibus. Att använda darwinska transformationsideér på den korta tidrymden af ett årtusen och inbilla sig t. ex., att vårt svenska folks natur därunder förvandlats till något väsendtligen annat och högre än hvad 800-talets svenskars var, är en orimlighet. De trettio till fyratio släktled, som utfylla detta årtusen, äro icke flere än att ombud för hvart och ett af dem kunde tänkas samlade kring ett dryckesbord af måttlig storlek med horn, bågare och glas lyfta till en gemensam skål för den germaniska folkstammens blomstring under ett nytt årtusen. Och måhända skulle den bästa talaren för skålen vara att finna bland samlingens älste.

För betraktaren röja sig atavistiska böjelser i både det stora och det lilla på rasliffvets område. Hvad hindrar mig, att jag spårar dem till och med i den dikt af Axel Klinckowström, till hvilken jag nu skrifver detta företal, ja i hans obenägenhet att omgestalta den så, att den vorde tillgängligare för vanliga läsare? Tillgängligheten skulle ju köpas på bekostnad af den armbågeberöring han för sin trefnad vill ha med de forngermaniska skalderna. Vore han utsedd att sitta vid det omtalade dryckesbordet såsom representant för det yngsta germaniska släktledet och själf finge välja sin stol vid

bordet, misstänker jag, att han skulle välja en i närheten af Cædmon och vid sidan af Eyvind skaldaspiller. Själfva den tekniska skicklighet, hvarmed han behandlat de valda versarterna, synes ej vara frukten af öfning, utan en omedelbar yttring af hans naturell.

* * *

Den stora germaniska mytepopéen företer en kedja af gripande plikt-kollisioner och söker på sitt sätt lösa de frågor af moralisk eller rättslig halt, hvilka för folket med dess dåvarande kulturmått och då rådande föreställningssätt voro de viktigaste. Några af dessa plikt-kollisioner falla inom det mytområde, hvarpå »Svipdag Egilssons saga» rör sig. En af dem är striden mellan blodshämndens plikt och kärleken i unga och rena hjärtan. Shakspeare har behandlat ett liknande tema. Men i myten om Svipdag och Fröja står kollisionen i samband med något oerhördt stort: med frågan om världens bestånd eller undergång. Öfvertygelsen, att universum hvilat på moraliska grundpelare och störtat, om de ramla, har satt sin prägel på den germaniska gudasagan i hennes helhet. Emedan det onda fått öfverhand i själarna, hotas den fysiska

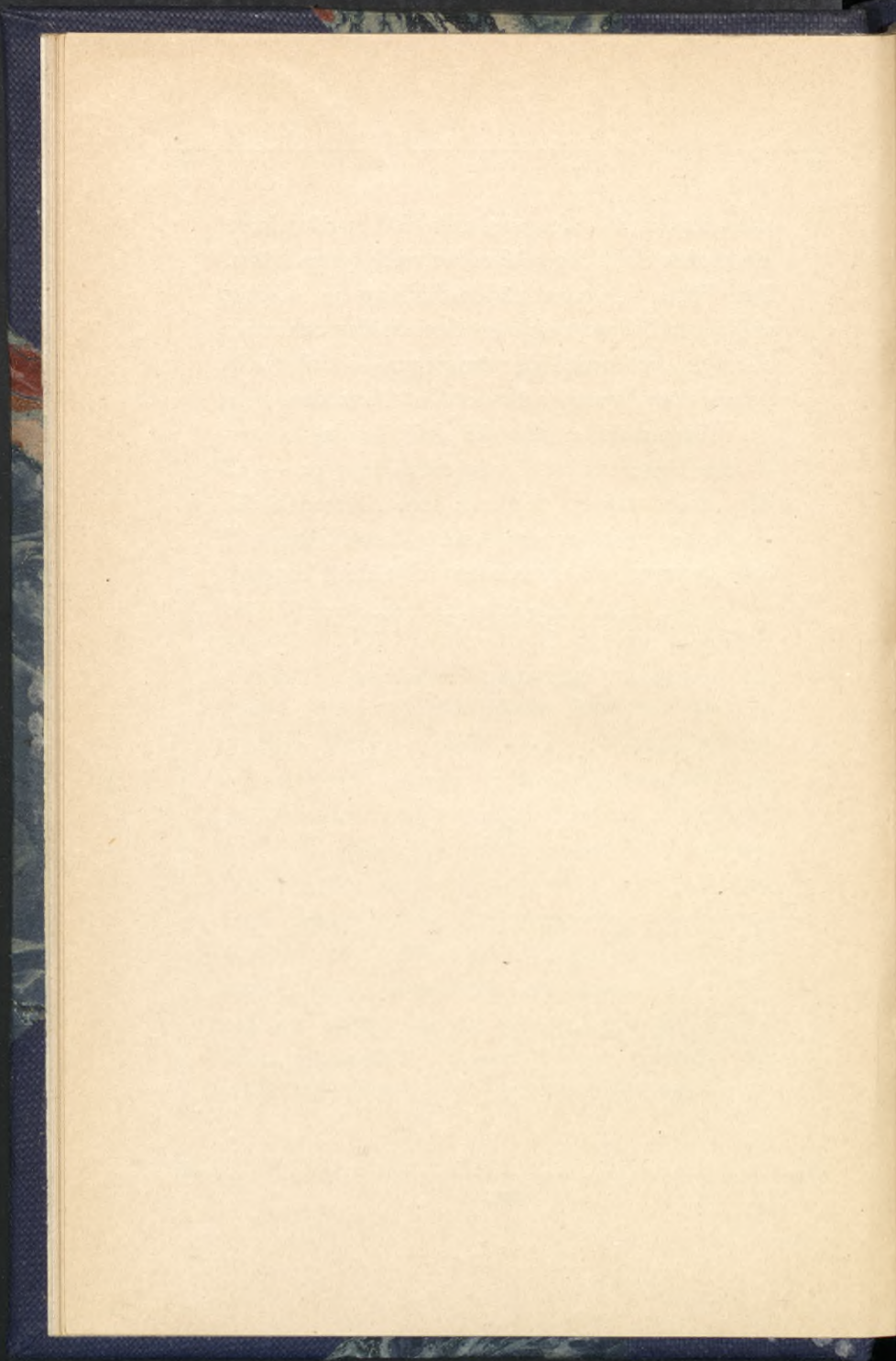
skapelsen med undergång, men fräslas tills vidare genom kärlekens seger öfver hatet i Svipdags hjärta. Det ligger i denna världsåskådning en storhet sådan, att knappt andra än äkta skalder och naiva eller af »moderna idéströmningar» ej till fullo genomblötta sinnen mäktat att helt fatta den.

Tiderna skifta. Kanske skall den dag komma — ehuru jag tror att det icke är i morgon — då det varder många af de få, som nu med kärlek och icke utan beundran skåda hän i fjärran till de hägringar vid synranden af diktens himmel,

»som spegla flydda dagars djupa hug».

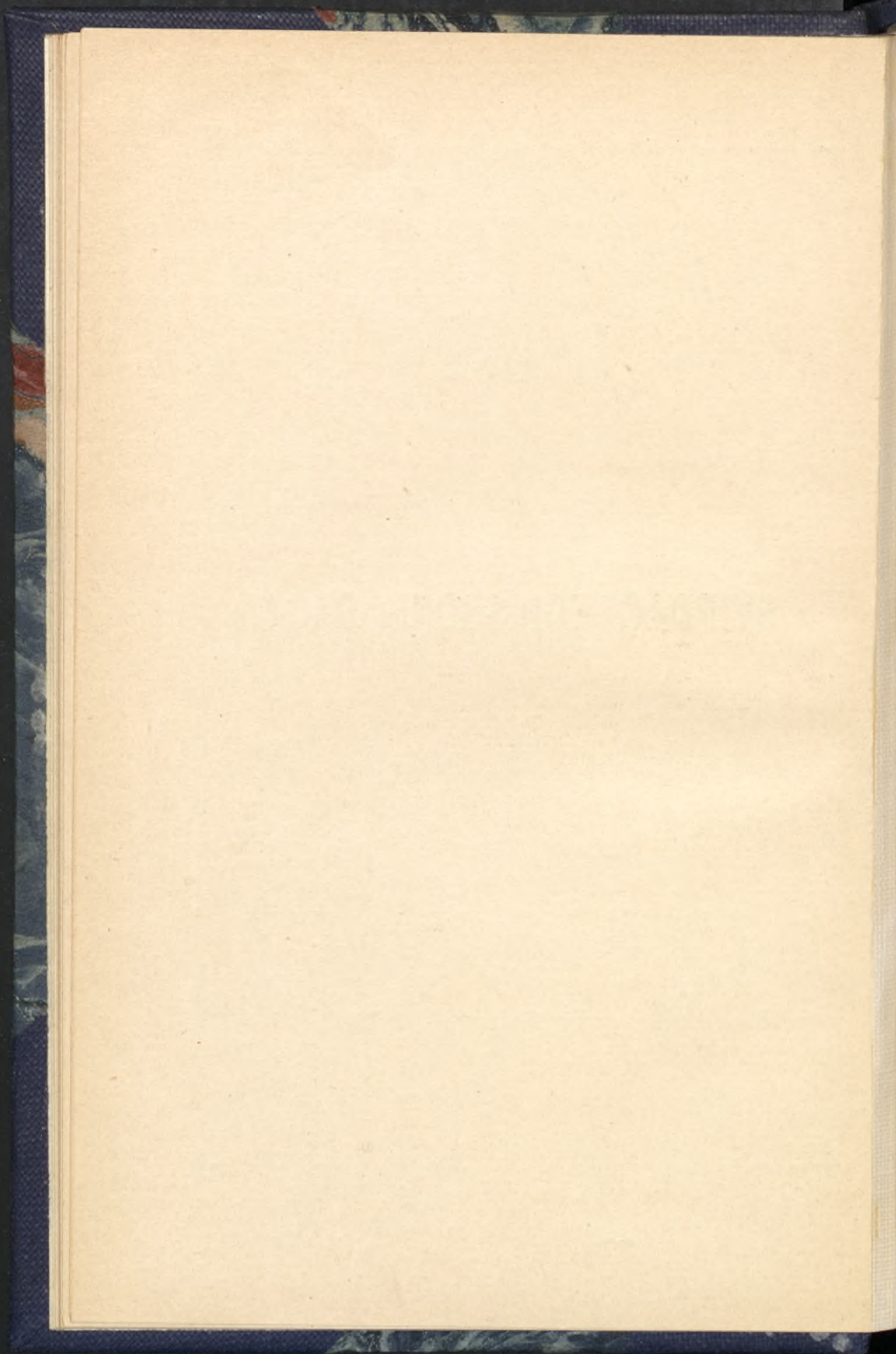
Djursholm i Januari 1894.

SVIPDAG EGILSSONS SAGA.

I.
Svipdag och Månen.

rejdade Halfdan,
Skilfinga-fursten,
Segrat vid Svarins
Snöiga hög.

Slaget är slutadt,
Svearnes fylken
Vikit för Veors
Väldige son.

Fejdstore furstens
Fruktade klubba
Åldrige Egil
Korat åt Ygg.

Bunden med bastrep
Bidar sitt öde,
Sorgsen i sinnet,
Örvandels son.

Lockande löften
Af Lofdungadrotten
Trotsigt han vägrat
Taga emot.

Slumrande slocknar
Solen i väster,
Natt öfver nejden
Sänker sig ned.

Ulfvarne yla
Ute på slätten;
Stjärnorna skimra
På blankfrusen sjö.

Tyngd af de tunga
Tankarne, fången
Blickade blek i det
Ändlösa blå.

Månen sitt milda
Ljus öfver marken
Kastar från fjärna
Kullarnes krön.

Månen kvad:

»Hvarföre blickar Ivaldes ättings
Gråtande öga upp mot det höga?
Gaf ej åt sonen kunniga Groa
Galdrar, hvars makter ur fjättrar och vakter
Mäkta befria människosöner?
Feg den som gråter, medan han åter
Hoppet det himmelska har!»

Svipdag kvad:

»Makternas högsta, himmelska gåfva,
Hoppet, du sträfvar, skimrande Gefvar,
Fåfångt att gifva fursten bland Alfer!
Fiende jorden tyckes mig vorden!
Ivaldes söner fallit för Asar,
Egil måst lämna åt sonen att hämna
Skymfade modern på Skilfingars drott.»

Månen kvad:

»Svårt tycker mången säkert ditt öde,
Silfrade Gefvar Nornornas väfvar
Noga dock känner, på nattliga himlen
Niflungens trådar ännu han skådar
Sträcka sig fasta på daggiga fästet,
Fjärran är döden, till sällare öden,
Yngling, dig korat bjudande Urd!»

Svipdag kvad:

»Mäktig är Halfdan, Manheimadrotten,
Järnklädda männer, väpnade svenner
Konungen vakta i klarblåa brynjor!
Gefvar förkunna, hur ödet skall unna
Värnlöse Skirner att Skilfingadrotten
Fälla med kalla stålet trots alla
Bjudande Asars eniga hjälp?»

Månen kvad:

»Medan än arla
Åldrarne voro,
Djupt under jorden

Fornvise jätten,
Njarernas fader,
Byggde på Nides
Grönskande slätter
Glänsande salar.
Där inom nio
Nitade dvärglås
Finnes förvarad
Flammande klingan,
Smidd utaf Valand
Till Valhallas ve.»

Sviþdag kvad:

»Flammande klingan,
Vaktad af fador,
Upp ifrån Hela
Ingen kan hämta!
Få blott ha vandrat
De vådliga vägar,
Färre dock veta
Hvad främlingen hotar
På irrande färd!»

Månen kvad:

»Än mera känner
Vandrande månen.
Vif har han skådat,
Vänast af alla,
Sörjande gråta
I Sessrymmers sal;
Noatun-drottens
Härliga dotter
Väntar sin Oder
I Valhall ännu!»

Sviþdag kvad:

»Väntar mig ännu
Härliga vifvet!
Min må hon blifva!
Min skall hon varda!
Skulle än slitas
Nornornas nät!»

Månen kvad:

»Asarnes salar
Skola försvinna,
Gudarne åldras,

Ett blott är evigt,
Nornornas väf! —
Ej flammande svärdet
Kan hugga den sönder,
Ej mäktar du slita
Dess maskor i sär!
Ett blott i världen,
Vidofners skära,
Gifves som trotsar
Nornornas tråd!
Lågande lien
Urda dig ämnat;
En gång allena
Får du den nyttja!
Nere hos Nide
Bruke du väl
Dess klara ställ!»

Sagdt, och i fallet
Strimmande, glimmande
Glans öfver fästet,
Skimrande, skälfvande,
Skäran i gräset
Faller vid häpnande
Ynglingens fot.

Svipdag kvad:

»Hämde-svärdet
Vill jag hämta!
Fri jag måste blifva!
Fri skall ock jag varda!
Leifners lågor!
Leifners eldar!
I som lösen
Band och bojor!
I, som bryten
Fasta fjättrar!
I, som gifven
Jättekrafter
Åt den svages
Slappa senor.
Leifners lågor!
Leifners eldar!
Bryten! Bräcken!
Lösen! Lyden!
Kommen! Kommen!
Svipdag kallar,
Galder-visa Groas son!»

Och eldarna lyda de mäktiga orden,
— Det lågar i luften, det flammar i jorden —
De fjättrarne gnaga med glimmande tänder,
Och bojorna falla från härmannens händer,
Och Hermod den djärfve ånyo är fri!

1893.

II.

Svipdag på Inlandsisen.

Hem till Gandviks kända dalar
Månde Svipdag dra,
Att ur Egils öde salar
Vist och vapen ta.

Sampo, bäst af gårdens renar,
Svipdag lockar hem,
Slår om hornens höga grenar
Guldbeslagen rem.

Egils skidor på han spänner,
Fattar spjut och sköld,
Skakar renens töm och ränner
Ut i bister köld.

Lyst af aftonsolens lågor
Älfva-fursten styr
Öfver frusna Elivågor
Bort på äfventyr.

Bakom mörka Nunataker,
Bortom ändlös is,
Ligger gröna Odains-aker,
Vinkar segerns pris!

Öfver iskall, snöhvit öcken,
Fram i vindsnabbt sken,
Genom yrsnö, storm och töcken
Ilar eggad ren.

Mellan höga jökelbranter
Stigens bukter gå,
Sprickor hemskt från alla kanter
Gapa dunkelblå.

Räsvälg's vingars fläktar
Andas ändlös köld;
Knappt mot hagelstormen mäktar
Värna kopparsköld.

Dagens ljusa dis försvinner,
Redan vägen bär
Genom dunkel, där blott brinner
Fästets stjärnehär.

Som en skugga renen ilar
Öfver snöhvit päll;
Dödens dystra tystnad hvilar
På de öde fjäll.

Djupt ur jökeln's inre brakar
Hotfullt tordönsigny,
Storm med hvita vingar skakar
Pilhvass snö ur sky.

Vädret växer; dunklet, kölden
Gripa vandrarn fatt,
Domnad arm snart tappar skölden
Knä re'n sviktat matt.

Redan andlös springarn flämtar,
Saktar vindsnabb gång. —
Men i nöden Skirner hämtar
Kraft ur Groas galdersång:

Sviþdag kvad:

»Krafftfulla, konstrika
Kväden på leden,
Mot hvinande vindar,
Vättar och jättar,
Isiga älfvar,
Sjunga vill unga
Hermoder nu.

Fortare, flinkare
Fare på skare
Renen den raske;
Vike ur rike,
Som Jotuna-jättar
Gifvet är blifvet,
Frostmaktens här!

Hvirflande vindar,
Vingen ej svingen!
Susande stormar,
Somnen och domnen!
Vintrige Vindsväls
Vrede mitt kväde
Tvinge till ro!»

* * *

Mäktigt urtidsrunan väcker
Domnad kraft och slocknadt hopp,
Lifvad renen åter sträcker
Ut i hvinande galopp!

Redan brusa fjärna vatten,
Mörka klippor, topp vid topp,
Stiga ses i stjärnenatten
Öfver himlaranden opp.

Slut är isen, Alfa-försten
Snart kan bortom dödens värld
I den första bäcken törsten
Släcka efter vådlig färd!

Nu sig marken börjar skruda
Ren med dvärgbjörk, ljung och ris,
Vargars yl och ufskrän ljuda,
Täflande om sångens pris.

Genom öde dalen brusar
Jökel-älfven, mörk och strid;
Ned mot Ulfsjön forsen ilar
Mellan furbevuxna lid.

Svipdag känner godt den trakten!
Ofta han på faderns knän
Om den öfvergifna vakten
Sagan hört vid brasans sken.

Ofta, ofta Egil kväda
Plägat, om den tunga tid,
Då mot Bures söner vreda
Han och Valand börjat strid!

Ack hur väl han sagan kände,
Om de falske Gudars smil,
Om hur brodden Egil sände
Splittrat Balders banes pil.

Hvilka syner, Alfa-hjälte,
Dälden väcker i din själ!
Valands svärd i Mimers bälte,
Valand gjord till Mimers träll!

Se, än skymta mellan tallar
I det matta stjärneljus
Egils halft förfallna hallar,
Gandersmedjan, Valands hus.

Där i porten Njarer kröpo
Tyst mot somnad gandersmed;
Där i hörnet ringar dröpo
Förr på gyllne ringar ned!

Där vid gafvelns hörn måhända
Var det Nidud fordom såg
Klarsynt skytt ur skogen vända
Hem från lyckadt jägartåg!

Där är vägen röfvarn tagit,
Sen han efter lyckad strid
Bort från sköflad boning dragit
Uppåt snöbetäckta lid.

Än i stenhård skare spåren
Synas efter hundra år,
Ringla bort igenom snåren,
Skarpa som ifrån i går!

Här blef Mistelteinen danad,
Härifrån gick vintern ut,
Smed förgäfves efterspanad
Här af Nidud bands till slut.

Här blef Gambantein bortburen,
Här blef Ivald's ädle son,
Fjättrad, blodig, sönderskuren
Släpad under Njarers hån!

Allt nu vaknar, hatet, hånet,
Hämdetanken länge närd!
Dalen här hört hammardånet,
Hört det smidas segerns svärd!

Eld i Svipdags öga brinner,
Hårt han kramar spjutets skaft:
»Den, som Hämdesvärdet vinner,
Trotsar snöda Gudars makt!

Valands minne skall bli hämnadt,
Om blott fritt ur galder-band
Valands Segersvärd blir lämnadt
I den rätte hämnarns hand!»

1893.

III.

Svipdag och Njaren.

Bortom jökeltäckta alper,
— Så den gamla runan lär —
Mellan fjällens branta stalper
Vägen till de döda är.

Väldig bergport, mörk som natten,
Värnas af osynlig vakt.
Nedi djupet fjärna vatten
Dåna genom ändlöst schakt. —

Mången natt re'n Svipdag vakat
Tyst i stjärnors matta sken,
Medan nordanvinden skakat
Snön af björkens kala gren.

Åter tindrar stjärnepällen
I den bistra vinterköld,
Åter öfver öde fjällen
Blänker Nöckvers silfversköld.

Se, en skugga hastigt flyger
Öfver drifvans hvita bädd!
Fram ur dunklet sakta smyger
Njar, i tarnemantel klädd.

Bruka stunden förr'n den svinner!
Alfaturste handla fort!
Allt är fåfängt, om han hinner
Åter in i bergets port!

Svipdag armens senor spänner,
Säkert sikte tar i hast,
Där han snabb mot hålan ränner
Med sitt skidspjut höjdt till kast.

Geiervandels vapen hviner!
— Svidgers ättling siktar väl; —
Blåblank spjutspets blodig skiner
Dallrande i väktarns häl.

Snabb som varglon, då mot haren
Språng i skogens snår hon tar,
Hermod flyger öfver skaren
Fram mot öfverrumplad Njar.

Innan upp han hinner springa,
Gripes han af Skirners hand;
Öfver honom Alfens klinga
Flammar som en ljunghedsbrand.

Njaren kvad:

»Ho är den, så föga frågar
Efter frihet, lif och lem,
Att med väpnad hand han vågar
Tränga in i skuggors hem?»

Svipdag kvad:

»Vindkall heter jag och binder
Dig för evigt med mitt svärd,
Om du ej trots alla hinder
För mig genom dödens värld!

Tjänst och otjänst vet jag löna!
Vägen säg till Nides slätt,
Bittert eljest tör du röna,
Att min klinga träffar rätt!»

Njaren kvad:

»Lätt den vägen är att finna,
Desto mera svår att gå.
Utåt stigens kanter brinna
Irrblosslägor svafvelblå.

Där bland träsk, hvars vågor röta
In i foten djupa sår,
Ett och annat tör du möta,
Som ock *dig* med bäfvan slår!

Dock fast ej jag hjälpa borde,
Den med våld vill tränga ned,
Tag min kapp; hon dig torde
Bli till gagn på vådlig led.

Ingen, som ej är'nde äger,
Söker skuggors hemska stig!
Modig man är värdig seger,
Kanske gynnar Urda dig!»

Svipdag kvad:

»Klokt du talat, med din gåfva
Du från döden köpt dig fri;
Nu som trogen vakt mig lofva
Här vid porten kvar förbli.

Nornor ödets trådar spinna.
Om i skuggors töckenland
Jag skall falla eller vinna,
Hvilar i de högas hand!»

1893.

IV.

Nifelheim.

Lång,
Trång,
Smal,
Hal,
Buktig,
Fuktig,
Slipprig gång,
Ändlöst lång,
Nedåt bär,
Vägen är
Fram till Helas sal,
Till de dödas dal. —
Ned från skiffervägg
Likt ett jätteskäg

Hänger stalaktit,
Täckt af rimfrost hvit;
Fram ur klippans mur
Skymta hemiska djur,
Ymers hjordars ben,
Hårdna här till sten. —
Etterdroppar kalla
Ned från taket falla;
Namnlös älf, hvars vågor
Spegla facklans lågor,
Flyr i mörka katarakter
Utför miladjupa schakter,
Härmar på sin dunkla stråt
Fallna andars klagolåt.
Dyster, väldig stenportal
Mynnar in i jättesal,
Där basaltens kolonader
Skymta fram i mörka rader.
Nedåt, ständigt längre ned
Slingrar sig den nötta led.
Erg-grönt kopparsnår med hvassa grenar
Skuggar branta stigens hala stenar.
Närmre, närmre ständigt ljuda hör
Sviddag djupets hemiska afgrundskör,
Vilda klagoskrän och vågors brus
Blandas re'n med kopparskogens sus.

Blygrå skymning börjar natten strimma,
Blå i fjärran svafvellågor brinna. —
Kommen är nu, hjälte god,
Stunden då dig kräfves mod!
Här är kvalens dystra park,
Leikins odalmark!

* * *

Mycket du skådat
På vådliga vägar,
Svärdvane Svipdag,
Örvandels son!

* * *

Dyster stig dig bar
Öfver gräslig tjärn,
Full af gröngult var.
Upp ur becksvarf dy
Jätteskog af järn
Spirar högt mot sky.

Stelnad som till sten,
Härjad som af frost,
Hänger blytung gren

Öfver vägen fram;
Tusenårig rost
Täcker tornhög stam.

* * *

Bäckar här af lefradt blod
Samlas de till en ryslig flod.
Där den slingrar fram sin led
Genom dystert hult och glad,
Från de mörka kronor ned
Regna hvassa blad.

Mera skarpt är hvarje löf
Än det bästa svärd som klöf
Kämpa-sköld på Rotas äng,
Mera hvass är hvarje knopp
Än den bästa pil, som sträng
Sändt mot hjältekropp.

Men, o fasa utan namn!
Genom mörka böljors famn,
Öfver kvalens afgrundsflod,
Bär ett hemskt, ohyggligt vad

Där de vapenhvassa blad
Hvirfla fram i blod.

* * *

O! hvad klagolåt.
Här på dyster stråt!
Kvalda Narstrandshamnar
Blodig bölja famnar,
Sorgetyngda skuggor bada,
Häda, gråta, kämpa, vada
I den röda våg, där klingor
Hvirfla tätt som stormens flingor.
Troll från strandens koppelträn
Höja vilda jubelskrän
För en hvar, som sönderskuren
Blir af forsens hvirflar buren
Nedåt djupets Nifelhel!

* * *

Nu från armen Svipdag tar
Skölden, ypperst bland klenoder
Egil sonen gifvit har,
Stridens pilvärn, som till skida
Äfven brukas kan att glida

Öfver mörka afgrundsfloder. —
Galdern, ärfd af sejdvis moder,
Se'n att lugna våg och väder
Unge Alfafursten kväder.

Svipdag kvad:

»Vågor, er saken,
Skuggor, er vakten
Korsa min stig!
Hvergelmers alla
Isiga, kalla
Floder min moder
Nämnt mig vid namn!
Nyt jag känner och Nöt,
Nönn och forsande Rönn,
Vin och Vand,
Vån och Strand,
Gjöll och Sylg,
Leift och Ylg,
Tjodnuma dyster,
Rid och Slid.
Hvilken mig lyster
Bland eder alla
Binda och banna,
Måste falla,

Sjunka, stanna
Vid min runas bud!
Forsande flod,
Fradgande blod,
Skummande Slid
Stillare glid!»
Mäktigt galdern lugnar vägen,
Sakta måste älfven skrida,
Medan Hermod glad i hågen
Glider snabb på Egils skida
Fram mot fjärran strand.

* * *

Mera du skådar
På vådliga vägar,
Svärdvane Svipdag,
Örvandels son!

* * *

Genom djupets
Jotunheimars
Dystra dalar
Skirner drager,
Genom dälдер
Dimomhöljda ;

Där i tursars
Mörka trakter
Ymers äldre
Söner äga
Töcken-täckta
Tysta hallar.

Trygg, betäckt af
Tarnemantel,
Smyger Svipdag
Sakta mellan
Tursa tunens
Torra gården.

Fåfångt djupets
Dolska jättars
Uggle-ögon
Utåt branta
Stigen stirra
Efter vandrarns steg.

* * *

Mardölls unge älskling
Så fick oantastad
Gånga genom Geirröds
Mörka fångsels grindar,

Fram emellan Farbauts
Töckenhöljda fäste
Och Vaftrudners vilda
Törnbevuxna vallar.

Redan ringlar vägen
Upp ur Rimners riken,
Ut ur Tursa traktens
Töckenhöljda dalar.

Genom disig dimma
Stiger Alfa-drotten;
Vägen börjar bära
Uppåt Nida-bergen.

Högt mot himlen stiga
Fjällets branta hållar.

Här af Helas hundar
Hälsas djärfve vandrarn.

Ned från fågelfjällen
Leikins drakar flyga,
Tätt som flingor fara
Nidhöggs mörka fränder,

Slå med hvassa vingar
Efter vandrarns skugga,
Spruta etter öfver
Alfers raske höfding.

Eld förgäfves andas
Nidafjällets ormar,
Tarnekappans kläde
Kunna de ej skada!

Uppåt, ständigt uppåt
Stiger Svigders ättling,
Klättrar mellan branter
Upp mot bergakammen.

* * *

Men, hvad rysligt då
Nu med tordönsbrak
Ljuder uppifrån
Fjällets mörka tak?

Likt en jätte-jökels buller
Rullar det från sky till sky;
Som för fjärran åskas muller,
Som för jordskalfs dofva gny
Nidafjällets tinnar skälfva
Ända ned i jordfast grund,
Och Hvergelmers vågor hvälfva
Öfver bergakittelns rund.

Än som vindars hvirfvel
Hviner det från höjden,
Än som böljors bränning
Brusar det ur djupet,
Än ett gräsligt gnissel
Hvisslar genom gnyet,
Skär, med braket blandadt,
Genom märg och ben!

Det är djupets kvarn!
Under dån och brus
Ymers fötters barn
Malas här till grus.

Rotad fast i jordens grunder
Hvilar milvid liggarhäll,
Ofvanom med brak och dunder
Hvirflar skyhögt löparfjäll.
Bortom stjärnehvalfvets kanter
Hundramila mundelstång
Kretsar öfver bergens branter,
Håller Lodurs kvarn i gång.

Under bördan bergets
Fasta grunder braka,
Kvarnens bjälkar knaka,
När med jätte-krafter
Byggvers nio brudar,
Öfver stången böjda,
Hvälfva stjärne-hvalfvet
Ut vid världens rand.

Nu ur öppnadt hvalf
Brusar havvets flod!
Stjärnekvarnen skalv
Under Ymers blod!

Djup som Surturs odaltrakter,
Mörk som stormig midnattstund,
Öfver underjordens schakter
Gapar löparögats rund.
Hafvet ned i ändlös håla
Störtar genom holkad häll,
Bleklå mareldflammar stråla
Kringom bränningpiskadt fjäll.

Rotuppryckta furor,
Skepp med rår och master
Krossas mellan klippans
Kalla jättekäftar!
Vreda hvalar kända
Vildt bland böljebergen,
Genom djupen ljuder
Jättedjurens vrål.

* * *

Mera du skådar
På vådliga vägar,
Svärdvane Svipdag,
Örvandels son!

* * *

Först vid Ares bo,
Trött af vådlig led,
Får i lugn och ro
Hermod slå sig ned.

Rundtom fjällets topp den höga,
Bort mot fjärran himlarand,
Ligga nu för hjältens öga
Alla underjordens land. —
Nedanför med brak och dunder
Hvirflar Grottes jättesten;
Längst i nord stå Lyngves lunder,
Blå i svafvel-lågors sken.

Töckenhöljda trakter,
Mörka Tursa-riken,
Järn- och koppar-kronor,
Kvalhems dystra skogar

Genom giftig dimma
Ser ur mörka djupet
Alfa-drottens öga
Skymta längst i ost.

Men åt syd i glans
Hägrar fager-grön
Blomsterkullars krans,
Outsägligt skön!

Gröna lid från fjället leda
Ned till Urdas sagoland,
Fagra slätter ut sig breda
Mellan floders silfverband.
Och i syd för Alfens öga
Hägrar utåt himlarand
Baugaregins lund den höga,
Njaradrottens odal-land!

Varma sunnanvindar,
Ljumma västanfläktar
Bära blomsterdoften

Uppåt bergets höjder,
Föra fågelsången
Fram till Egils son.

Nu i kvällens stund
Purpurlågors glöd
Öfver Billings lund
Strålar rosenröd.

Fram ur västerns port den vida
Ned från himlahvalfvets höjd
Genom rosensky ses skrida,
Strålomkransad, Dvalins fröjd;
Öfver Helas land hon rider
Öster ut till Dellings sal;
Lågomkrönta ännu sprider
Rosenglans kring berg och dal.

Slut är vägens våda,
Trygg kan Skirner vandra
Öfver Gudars gröna,
Glädjerika stigar;

Blomstervägar bära
Genom sälla bygder
Fram till ringerike
Runodrottens gård.

1893.

V.

Svipdag och Mimer.

Världarnes vårdträd,
Väldiga Asken,
Spirar, så säger
Fädernas saga,
Nere hos Narve
Upp utur Nides
Grönskande slätters
Guldrika mark.

Vallarne vattna
Heliga vågor;
Lummiga lundar
Ligga kring slätten,

Täcka med täta,
Tornhöga kronor
Vägen till Gudmunds
Glittrande borg.

Ut ur de åldriga
Ekarnes skugga
Hunnen omsider,
Hermoder stannar.
Örvandels ättling
Ändtligen skådar
Modsogners murar,
Vandringens mål!

Härlig är hallen,
Hoddmimer värdig;
Tinnarne, tornen
Tindra som stjärnor,
Stråla som solar
Af glimmande silfver;
Gaffarne glänsa
Af lågande guld.

Väldiga hvalfven
Hvälfva sig öfver

Mäktiga, tunga
Murar af marmor.
Pelare, präktigt
Prydda med runor,
Stödjande stå kring
Strålande tak.

Guldringar tunga
Trapporna täcka;
Bågiga bryggan
Blixtrar af silfver;
Prydda med guldplåt
Portar af koppar
Gnissla på gångjärn
Af glänsande stål.

Ut genom borgens
Blänkande portar
Ringrike drotten
Måde nu rida.
— Gräsvallen dånar. —
Gudmund i guldhjäl
Drager att möta
Mångudens vän.

Mimer kvad:

»Hvem är vandrarn,
Vidtbereste,
Som från färdens
Faror kommen
Söker Gudmunds
Kunga-gårdar?»

Svipdag kvad:

»Vindkall jag heter,
Hvila jag söker,
Farliga färder
Nyss har jag frestat,
Beder om bänkrum
Bjudande drott.»

Mimer kvad:

»Bänkrum och boning
Bjudas ej lika;
Ovise gästen
Ölkannan räckes

Nederst i hallen
Bland Hoddmimers hird,

Medan den vittre
Vandraren föres
Högst uti hallen,
Hälsas hos Njarer
Vänligt i högbänk
Med handslag och horn.»

Svipdag kvad:

»Höfdingars ord är
Ynglingavinning.
Hvem vill ej slippa
Sitta bland sämre?
Visdom att höra
Är vandrarevinst!

Ingen dock okänd
Gästfrihet äske;
Vådliga vägar
Ung har jag vandrat. —

Främlingen pröfva,
Frågan är fri!»

Mimer kvad:

»Fritt jag dig frågar,
Fritt må du svara.
Vägvane Vindkall,
Vidabereste,
Säg mig hur trädet, som högst ibland alla
Plägar mot skyarne skotten att skjuta,
Nämnes af alla olika ätter,
Hvilka du gästtat på irrande färd?»

Svipdag kvad:

»Bågträ det heter
I Manheima-bygder,
Rönnvärn det nämnes
I Tursarnes riken,
Sorge-utsändarn
Af söner till Bure,
Örvandels gamman
Bland Alfernas ätt.»

Mimer kvad:

»Fritt jag dig frågar,
Fritt må du svara.
Vägvane Vindkall,
Vidabereste,
Säg mig hur flödet från Greppar, som fria
Till skärens Syr uti Ringhornes fjärd,
Nämnes af alla olika ätter,
Hvilka du gästat på irrande färd?»

Svipdag kvad:

»*Regn* utaf mänskor
Nämns det i Midgard,
Skyskvalp af jättar,
Skördmjölk af Vaner,
Vaferdagg oftast
Bland Valhallasöner;
Molndropp, det namnet
Af moder jag lärt.»

Mimer kvad:

»Fritt jag dig frågar,
Fritt må du svara.

Vägvane Vindkall,
Vidabereste,
Säg mig hur klingan, som ensam af alla
Mäktar att klyfva Nornornas knutar,
Nämnes af alla olika ätter,
Hvilka du gästat på irrande färd?»

Svipdag kvad:

»Ny eller *Nedan*
Nämns den af mänskor,
Ulf-rof af jättars
Fejdvana ätter,
Stjärnpällens skära
Af skyddande makter;
Af Vaner nämnes
Den *Nannas vagger*,
Af ätter alla
Den evigt söktes,
Men *få* blott ana,
Hvem klingan äger!»

Mimer kvad:

»Vett har du visat,
Vaulunders frändel

Hell dig, o Hermod!
Mimer dig hälsar.
Trygg må du träda
In öfver tröskeln,
Bonåd är bänken,
Bräddadt är hornet,
Rustadt är gillet
Åt afbidad gäst!»

1893.

VI.

Egils Drapa.

I högbänk sitta man Hermod bad.
Skarpt blef drucket i Mimers sal;
Godt var mjödet och värden glad. —
Fram ur glammande Njarers tal
Träder Sindre i vapenskrud; —
Redo kväda ett gille-kvad
Skalden äskar af Nide ljud:

Sindre kvad:

»På bordet står hornet, bräddadt till fest,
Och Baugregin firar en ärad gäst.
I högsäte, bänkad bland pelare höga,
Nu Hermoder unge skådar mitt öga.
En ättling af Egil i borgens skygd

Dricker bland Njarer Odrœirirs brygd!
Facklorna flamma och kvällen är lång,
Lyssnen på frejdade skaldens sång!

Delling på länge ej lämnar sitt tjäll,
Långsamt gå stjärnor på skimrande päll;
Så lyssnen nu alla, ty skalden vill skapa,
Om Örvandels dater en skallande drapa.
Om kogrets konung, gästen till pris,
Dikta ett kväde på nordmannavis!
— Sällan besjunga en djärfvare drott
Fallit på diktande sångares lott! —

Trivaldes bane med trotsig håg
Fordom han följde på härnadståg;
— Listigt af ormens fader med lögner
Lockad till färden var brodern till Rögner. —
Bockarnes herre bister stod,
Till midjan nere i brusande flod,
Tjalfe och vikingars käcka flock
Bar Tangnysts körsven till stranden dock.

Men Egil hög på hans axel stod,
Gaf kogrets örnar att dricka blod;

Godt bågens falkar i luften glöda,
De bada glada i såren röda. —
Bland bergets bönder i Geirröds gård
För dunderguden blir striden hård,
Mot jotundrotten ur ljungrarns hand
Hviner det glödande järnets brand. —

Ej hjälper jättar det vilda mod; —
Från fot till hjässa bestänkt med blod,
I striden Egil med starka händer
Med klubban tursar till Narstrand sänder,
Kampens vildgalt bland vapnens snår
Vredgad fram öfver sköldar går!
— Sällan besjunga en djärfvare drott
Fallit på diktande sångares lott! —

Segrande vände i vapenskrud
Hem ifrån Ragnir vagnens gud,
— Hemsk var natten; ur himlens skyar
Störta isiga hagelbyar; —
Helas skyddsvakt¹ i vinterköld
Ligger stelnad på gyllne sköld.
Dundrets herre ur drifvan tar
Domnad kämpe och hemåt drar.

¹ Egil.

Väcker vid Gandviks varma härd
Åter till lif sin käcke värd.
Högt på molnfri midnattshimmel
Skimrar än i stjärnevimmel
Skyttens tå i silfverglans,
Klarast i de klaras krans!
— Sällan besjunga en djärfvare drott
Fallit på diktande sångares lott! —

Vred med Valand till kamp han drog,
Härlig hämd han för Vate tog;
Stolt i kampen mot strängens Rane
Dristigt ställer sig Balders bane,
Gandviks höfding så vapenglad
Spänner bågen mot trotsig Had. —
Stridens harpsträng till märke tar
Åt kogerstålet nu Ullers far.

Viggas hagla på Hildurs äng!
Pilen splittras på Höders sträng,
Kampens fåglar med kraft han sänder
Klyfver bågen i gudens händer,
Klart kring vallen ljöd skottets klang,
Kogrets Bifrost i stycken sprang!

— Sällan besjunga en djärfvare drott
Fallit på diktande sångares lott! —

Halfdans drakar dra öfver våg,
Drotten ställer mot Nord sitt tåg!
Fursten följa med gröna kransar
Fejdens jungfrur i gyllne pansar. —
Svears fylken ej svärdlek sky!
Kring Svarins högar ljud sköldars gny.
Då vargens byte¹ i väster släcks,
I stjärneljuset en strid där väcks.

Väpnad Egil ur hvilan sprang!
Ej Halfdan väntar hans båges klang,
Ur kampen kungen med starka händer
Med klubban hjälten till Hela sänder;
I döden blekna den höges drag,
— Själff Hymer dignat för slikt ett slag, —
Ur hjälmklädd hjässa i purpurflod
Kring ljusa lockar flöt drottens blod.

¹ Solen.

— Sällan besjunga en djärfvare drott
Fallit på diktande sångares lott! —
Så länge skalder än kunna skapa
Om dåd och bragder en härlig drapa,
Så länge furste på jorden bor,
Om ljugarns väldige vapenbror
Skall minnet lefva i Manhems dal!
— Så sjunger skalden i Mimers sal! —

1893.

VII.

Sinmaras sal.

Genom Dellings portar Dagen
Nyss på ljusa skymmeln dragit.
Nides drottning, stjärnedokad,
Hvilar ut i disers krets.

Under trädet evigt gröna,
Yggdrasil af folken kalladt,
Byggd kring stam, som evigt står,
Står den mörka disens hall.

Upp flyger dörren, in stiger Odr.
Undrande skådar nedifrån tröskeln
Hermoder unge, Alfernas höfding,
Skimrande glansen i ändlången sal.

* * *

Smyckad med yppersta konst af frejdade Brisinga-
smeder,
Strålade boningen klart af guld och glimmande
stenar.

Tusende facklors fladdrande sken ur ringar af silfver
Härmade solens lågande ljus i middagens stunder.
Takets väldiga rund, uppuren af pelarerader,
Holkad ur bergets blå cyanit af konstrike Dvalin,
Smyckats af brödernas mästareflock med himmelens
under.

Närmast till väggen ormen man såg, som Indride
hatar,

Slingra sig fjällig och mörk långa höga pelareraden.
Höger och vänster om hvalfvets krön bland malm-
rika hällens

Skyar af rosig kvartz sågs Dellings portar och
Billings.

Solen, tyglande gyllene spann från lågande vagnen,
Huggen i marmor man såg med blixtrande kronan
om ännu.

Nöckver¹ i glimmande skrud sågs seglande tyst på
sin snäcka.

Gudarnes skimrande bro², med konst af smederna
härmad,

¹ Nöckver = Månen; ² Vintergatan.

Hymers blodiga tjur¹, hans bild var gjord af ru-
 biner,
 Söker att locka dem in i köldens töckniga riken;
 Några² frestaren följt, men de andra³ i glimmande
 sjotal
 Skockat sig samman i flock med pannorna sänkta
 mot jorden,
 Bidande Lorrides hjälp, den vidtkringljungande
 gudens.
 Rögners lysande vagn⁴ med stänger och hjul af
 demanter
 Körde på hvalfvets bågiga krön sin eviga bana.
 »Svanen» och »Örnen» i kapp långs tindrande
 Vatlinga-vägen⁵
 Flögo i ilande fart mellan »Hästens» tecken och
 »Harpans».
 Mycket mera var än på buktiga taket att skåda;
 Ögat tröttnade ej vid härliga bildernas mångfald.
 Runornas rader i ringlande band kring väggarna
 löpte,
 Konstrikt mejslade in i murar af mörka porfyren.
 Pelare, sex gånger hundra i tal af silfver och jaspis,
 Kastade skuggornas rad långs marmorbonade
 golfvet;

¹ Aldebaran; ² Hyaderna; ³ Plejaderna; ⁴ Stora björnen;
⁵ Vintergatan.

Uppåt hvarannan ringlade sig en gyllene lindorm,
Men på hvarannan vänd emot golvet han ilade
nedåt.

Under en tronhimmels härmade natt satt längst
upp i hallen
Njarernas drottning på ebentholtz-tron med knappar
af pärlor.

Två gånger sex uti tal sutto nattens skärmande
diser

Rundt kring den heligas stol på snidade pallar af
silfver.

Längst till vänster i rosig skrud och gyllene lockar
Satt den strålande Rind, en dotter till Varnernas
konung;

Skymningens älfva däreft sågs sitta i luftiga
skruden.

Fyra till antalet se'n på hvardera sidan om modern
Sutto i slöjor af natt och stjärnor om mjällhvita
ännen

Dunkellockiga mör, de mörka timmarnes diser.

Längst åt höger till sist, i glimmande slöjor af
guldskir,

Gryningens älfvor man såg, två döttrar till vak-
samme Delling.

Slik för häpnande Hermoders blick låg härliga
hallen,

När med bäfvande bröst, men lugn på molnfria
pannan,
Fram från tröskeln han skred mot svärdbevakande
disen.
Mörk, majestätisk och hög som stjärnströdda mid-
nattens timma
Gudarnes frejdade mor besvarade främlingens häls-
ning.

* * *

Svipdag kvad:

»Hell dig, heliga Natt
Och er, i härliga diser!
Vän- och frändelös Alf
Här i frejdade hallen
Ber dig om bänk och dryck,
Guldomblixtrade drottning!»

Sinnmara kvad:

»Baduhild, gästen bjud
Mjöd ur bräddade hornet!
Drycken tömme du trygg,
Törstig är du ej längre;

Frändelös främling ej,
Fast ingen du känner i hallen!»

Svipdag drack och kvad:

»Bodns heliga dryck
Nyss mig Baduhild räckte,
Hell er, gästfria, I,
Som okänd fiende läskat!»

Sinmara kvad:

Ättling af Ivaldes stam,
Son af frejdade Egil,
Fåfångt för Njarer ditt namn
Döljer du, Niflungafrände.

Fränder hos Nide du har,
Närm're än själf du det anar!
Ser du gossen, som glad
Leker med dvärgarnes dag-glans?»

Svipdag kvad:

»Länge leken jag följt,
Ty piltens anlet och later

Äro Njarernas ej,
De likna snarare Alfars!

Lockarnes glänsande guld,
Strålande ögonen, gången,
Allting Ivaldes stam,
Den trefaldt osälla liknar!»

Simmara kvad:

»Örvandels härliga son,
Hälsa i barnet en frände,
Boren af Baduhild här
Åt Egils fångslade broder.

Vidga Vaulunders son
Heter växande pilten,
Minnas bör du hans ätt
En dag, då I mötens där ofvan!»

Svipdag kvad:

»Hell dig, Baduhild, du
Hvars sköte hämnaren burit!

Ensam af Svigders ätt
Nyss jag trodde mig öfrig.

Tungt var hämnarens kall
Mot Heimdalls ätter och Bures.
Nu en annan i arf
Jag lämnar kampen mot Asar.

Hämnden på Halfdan är min,
Det värftet är Hermoder vuxen!
Men åt Vidga af Urd
Gafs kampen mot Valhallas söner!»

Baduhild kvad:

»Frejdade frände, hur grymt
Du blottar framtidens syner;
Allt hvad tyst jag har tänkt,
Öppet du talar för alla.

Sonen, buren med sorg,
Måste då blifva till sorger?

Svipdag kvad:

»Skäran aldrig hon ägt,
Fåfångt Urda besvor du.
Klingan du söker se,
Hon sitter här i mitt bälte!
Ett ord af din moder och fri
Din son är förbannelsens ve!
Från Midgard jag vandrade hit
Att hämta segrande svärdet;
Vaulunders klinga mig gif,
Och ljus ligger Vidgas bana. —

Du tvekar, välan mitt val
Är Vidgas öde att ändra!
Gif svärdet hit eller gif det ej,
Med lugn jag bidar mitt öde.
För späd är Niflungasonen än,
Och niding vare för evigt den,
Som vältrar tryckande tyngd på en,
Som hvilar värnlös i vaggan!»

Så Egils ättling och se,
Två blodiga trådar i salen

Dallrande dragna såg
Disers häpnande skara.

* * *

Han skäran drog,
— Klart stålet sken. —
Mot lockigt barn
Ett steg han tog. —
Det hven! Det klang!
Och sönder sprang
Den höga Nornans garn.

* * *

Outgrundlig som ödet och hög
Som Urd, hennes heliga fränka,
Dröjde Njarernas drottning en stund
Med handen om dokade pannan.

Tyst stod tigande disernas krets. —
Omsider med tårar i ögat,
Stigande ned från strålande tron,
Till Alfens ställde hon orden:

Sinnara kvad:

»Visare, Svipdag, var du än vi.
Hvad aldrig jag vågade äska,
Frände, åt barnet du frivilligt gaf,
Ej svärdet jag mäktar dig neka!

Men hade du vetat *hur* och *hvar*
Den flammande klingan är vaktad,
Kanske på dig du tvekat ta
Det tunga hämnarekallet.

Dock ödets väg kan ej ändras mer,
Och gjordt ej blifva till ogjordt.
Så öppnes nu hvad innelyckt
Bort blifva till tidernas ände!»

Så Friggas mäktiga moder och steg
På bländande trappa af marmor
Upp mot åldrarnes höga träd,
Den världbeskuggande Asken.

Vid heliga stammen hon sjönk på knä
Och hviskade bäfvande orden,
Mäktiga orden, som ingen hört
Bland Heimdalls ätter och Bures.

Då skälfdes åldrarnes höga ask,
Då darrade ändlånga salen,
Och flammor bröto med brak och skalf
Ur Midgards lågande fjällar!

En galder den mäktiga kvad, och upp
Gnisslande järndörrar sprungo.
Den andra sjöng hon, och se,
Upp sprungo portar af koppar.
Hon kvad den tredje, och trädet vred
Sig vildt uti födslovånda.
Ringar af silfver springa i sär,
Och Skirner djupt in i klyftan
Ett svärd i skimrande skida ser
Stråla som stjärna i natten.

* * *

»Nu gör hvad du skall, men gör det fort!
Ty dröjer du blott ett ögonblick
För länge därinne i djupet,
Ej Urd, den heliga disen, själf
Dig mäktar rädda ur nöden!»

En blix i Hermoders öga brann!
Ett språng, och i botten af klyftan
Han klingan rycker med kraftig hand
Ur klufna världsträdets hjärta.

Då skälfd e länder och luft och sky,
Som då, när världen förgås,
Och bakom Alf en med dån och gny
Sprang ring och rigel i lås!

Ur slidan ljugande klingan far!
Hvar fackla slocknar i taket runda,
Det sprutar flammor kring vid rotunda
Om segersmidet från svunna dar.

Svipdag kvad:

»Nu upp till gudarnes luft, den blå,
Där väntar vårt hämnarevärf!
Och kräfde det än en världs fördärf,
Vi äro det vuxna vi två!»

Så Egils svärdomgjordade son
Och kyssande pilten i vaggan,
Med högburet hufvud och fasta steg
Han skred ur strålande hallen.

1893.

VIII.

Härbudet.

»**K**ommen nu är hämdens timme!
Rödt i dyster vinterkväll
Krigets eldar blodigt glimme
Rundt kring Jotunheimafjäll.

Upp till kamp mot Valhalls makter!
Tursar lämnen hem och härd,
Hämtadt upp från Nides trakter
Är nu Tjasses segersvärd!

Fjällets vapenvågor välte
Öfver Midgards tegar ned!

Valands svärd i Skirners bälte
Skänker seger edra led!»

Så i Gymers furstesalar
Alfars drott i vapenskrud.
Snart kring tursars berg och dalar
Ila Rotas snabba bud:

»Hermod sig till härnad reder,
Valands arfving står bland oss!
Jättar samlen edra leder,
Tänden fejdens röda bloss!»

Under jubel bergets bönder
Följa Hermods vapenbud,
Slita svärdens fridband sönder,
Hölja sig i vapenskrud.

I de långa kogren packas
Hvassa pilars täta krans,
Ned från väggen tages Hlackas
Lockomhöljda ännas glans.

Öfver hela jättevärlden
Ljuder vapnens dofva gny,
Skaftas lansar, hvässas svärden,
Samlas folk från by till by.

Mörka lädersköldars vågor
Bölja ren kring Gymers hall,
Kopparlansars skog af lågor
Härmar moget kornfälts svall.

Korpar ned från fjällen flyga
Till valkyrje-gilletts brygd,
Ulfvar ut ur skogen smyga,
Ila flockvis nedåt bygd.

Genom Svitiod det stora
Löper vindsnabbt örlogsbud:
»Ingen tid är att förlora,
Hölj dig drott i vapenskrud!

Hela Jotunheimen brusar
Vildt af Ristas brännings gny.

Likt en fors från fjället rusar
Nedåt Vimur lansars sky.

Tio gånger hundra tusen
Hjälmar bortom Elivåg
Stråla klart som stjärneljusen,
Tätt som lemlars vandringståg.»

Bud om örlig städse gläder
Borgars vapenglade son;
Drotten segervan sig reder
Möta faran norr ifrån.

Snart kring Manheims vida länder
Öfverallt på berg och höjd
Hildurs röda bloss sig tänder,
Kallar män till stridens fröjd.

Svears, Daners kämpar hölja
Sig i blanka brynjors glans,
Rusta sig att drotten följa
Ut till Rotas bistra dans.

Som en springflod norrut svallar
Tallöst drottens heribann,
Och på Rotas vida vallar
Möta skarorna hvarann.

1893.

IX.

Slaget.

Asarne lämnat Valhallas fröjder,
Härbud flygit från by till by,
Eldar flamma från berg och höjder,
Fylken samlas vid sköldars gny.

Hög han sitter på hvita hästen,
Segerdrotten i brynja blå,
Kallar kämpar till vargafesten,
Korar vallen där vig skall stå.

Hjälmhaf viftar med mörka vingar,
Spjutskog svallar i täta led;

Svärdet rasslar och brynjan klingar,
Härar välta från fjällen ned.

Öfver svallande kämpavimmel
Sväfvar Hildur med lösta hår,
Sporrar fradgande yster skimmel,
Dit där hetaste kampen står.

Redo att bloda blommande ljungen,
Vapenomblixtrad i fylkingens spets,
Rider i guldhjälms Skilfingakungen
Midt uti hotande höfdingars krets.

Hildingar, Budlungar skarorna samla
Ordna till kampen böljande här;
Rågade koger mot brynjorna skramla,
Stridsropen ljuda fjärran och när.

Gudar bevekta af brinnande böner,
Väpnade stiga från Valhalla ned,
Res sig högre än människosöner,
Tornhöga, mörka ur myllrande led.

Hög öfver glimmande hjälmar och lansar,
Skådande bister på skarorna ut,
Odin på Sleipner i strålände pansar
Stöder sig dyster på runristadt spjut.

Mörk som en hotande vafereldsdimma,
Panna i rynkor och öga i brand,
Bidande drabbningens blodiga timma,
Lorride sitter med hammarn i hand.

Otåligt fnysande, hornhöga bockar
Stampande rista skacklor af ek,
Vädra i vinden tursarnes flockar,
Längta till Skaguls dånande lek.

Täta som stjärnor på nattliga pällen
Ändtligen glimma i lågande brand
Tursarnes lansar; stigna från fjällen,
Tallösa skymma de himmelens rand.

Vaulunders arfving bland skallande lurar
Främst uti fylkinga-spetsen sig ställt

Färdig att skaka bågarnes skurar
Ut öfver Nikars glänsande fält.

Manheimasköldarnes glittrande vågor,
Höjda på hjälmhöga drottarnes bud,
Stråla som hafvet i kvällsolens lågor,
Dallra för sköldsångens mäktiga ljud:

Midgardskämparnes sköldsång:

»Tiden är liden;
Leden på liden
Rida att strida,
Blota åt Rota;
Ylfingar fylkingar
Kalla att falla!
Svärden, på färden
Höjda, fröjda
Oden med bloden,
Blöda röda;
Pansar och lansar
Rassla, prassla.
Seger nu väger,
Spjuten slutet!
Gunna oss unna
Valhalla alla!»

Fram öfver slätten med hängande tyglar,
Kommen är drabbningens längtade stund!
Pilarne regna från fylkingens flyglar
Ned öfver sköldarnes värnande rund.

Piskadt af Egils yrväders byar
Häfde sig Jotunheimsköldarnes hvalf;
Under den stormande stridsdisens skyar
Tursarnes dystra stridsgalder skalf:

Jättarnes sköldsång:

»Bergborna kämpar,
Bryten från fjällen
Ned öfver tjällen!
Hvirflande vapens
Kampböljor välten
Mot Manheimahjälten!

Höjdt öfver hären
Höfdingen bär det
Segrande svärdet!
Lustig blir leken

Bland rodnande lansar.
Stridslyckan kransar
Med seger till slut
Den starkastes spjut!»

* * *

Sköldarne döna i böljande brottning!
Gråklädda fylken drabba tillsamman!
Hjälmhöga Hlacka, svärdbrakets drottning,
Lyssnar till växande dånet med gamman.

Fördt utaf Kjalars väldiga händer,
Rödt lyser Gugner af rykande bloden;
Tallösa tursar till Rimgrimners länder
Sänder ur striden rasande Oden.

Stormande fram genom slaktningens vimmel,
Skummande, vreda Lorrides bockar
Slunga med hornen bland jättarnes flockar
Fjäderlätt mången mot stormande himmel.

Hög ifrån vagnen Indride ljungar!
Tordönet brakar, åskelden flammar!
Vida kring fältet dunderaren slungar
Hväsande viggas ur strålande hammar.

Tre gånger manshög, raggig och luden,
Rasar i striden vrålände Gymer,
Eggas till kamp emot åskände guden
Fejdlystna fränder till stenhårde Hymer.

Kampdånets genljud stjärnpällen skakar,
Stridsvimlet växer kring Manheimakungen,
Knotiga klubban mot sköldarne brakar,
Sårströmmar forsa på blodiga ljungen!

Undan! Omblixtrad af flammande lågor,
Alfernas furste sporrar sin fåle!
Högt öfver Rotas blodiga vågor
Svingar han hämdens ljungande stråle.

Hildingar, Lofdungar rasande fäller
Örvandels ättling med Niflungabranden!

Hjälmhöge Halfdan, dig nu det gäller!
Klubban i splittror flyger ur handen!

Drotten förgäfves med skölden sig höljer,
Hämnaresvärdet ljungar mot kungen,
Blodiga brynjan ulfmjödets sköljer,
Korparnes glädje forsar i ljungen. —

* * *

Fram genom vimlet på åskande karm
Vior till Lofdunga-ättlingen hastar.
Skärande tänder i rasande harm,
Indride hammarn mot Hermoder kastar.

På mästareshanden nu prövades värdet!
Där sprutade lågor, då hammaren mötte
I hvirflande loppet det härliga svärdet.
Tillhoppa på flammande bana de stötte
Som lågande solar i Ragnaröks timma,
Som brakande viggas i vafereldsdimma.

Högt öfver kampens svallande vimmel
Splittrorna flögo kring skälfvande himmel,
Hvirflande bort öfver jordgrundens rand!
Jäfvad är domen om Brisingasmiden,
Vaulunders vapen har segrat i striden!
Pröfvade svärdet i Hermoders händer
Flammar som fordom, men hammaren vänder
Huggen i stycken till Indrides hand.

* * *

Vapenlös Veor
Viker ur leken.
Mullrande vagnen
Mäktiga guden
Styr genom stridens
Stigande gny.

Blek under blodig
Brynja är kungen.
Trotsige Vingtor
Täcker med sköldens
Strålande kampsol
Döende son.

* * *

Slutadt är slaget.
Särila omsider
Skilja sig sköldars
Skimrande vågor,
Lägger sig lansars
Lågande skog.

Ulfvarne ensamt
Råda nu ute;
Gygjornas hästar
Glamma vid gillet,
Slickande sårens
Lefrade saft.

1893.

X.

Halfdans högsättning.

Dådrika drotten
Dragit till Hela;
Segrarn vid Svarin
Sättes af trogna
Härmän i hög.

Sörjande samlas
Svärdvana fylken;
Bidande bären,
Brynklädda kämpar
Sitta i sorg.

Budlungar bära
Brålundadrotten,
Frejdade fursten
Följa till grafven
Lanshöga led.

Byggd är på berget
Höfdingens boning.
Ståndande stenar
Stödja det höga,
Väldiga hvalf.

Sist öfver griftens
Gapande öppning
Hundrade härmän
Häfva med möda
Takhällens tyngd.

Härliga Hela
Väntar vid högen,
På Ynglinga-ättling
Bidar där uppe
Osynlig Urd.

Långsamt ur lägret
Sörjande ledung
Tigande tågar
Upp mot det tysta
Höfdinga-hus.

Kretsen om kumlet
Krigarne sluta;
Stålkädda kämpar
Bidande stå kring
Brynjklyfvarns bår.

Hildingahöfding,
Hundradevintrig,
Träder ur ringen
Redo att tala
Afskedets ord:

»Hela, du höga,
Härskande Norna,
Härmän dig kalla;
Osynlig höre
Urd våra ord.

Döden den dolska,
Drottning, du bjude
Vägar att vandra,
Fjärran från våra
Möars och mäns!

Låt dem af lifvet
Länge få njuta!
Fjärran från spjuten
Spinn åt de unga
Guldtvinnad tråd!

En, ibland alla
Ypperst, du tagit,
Hjälmhöge Halfdan,
Sörjande härens
Dådrike drott.

Aldrig han åter
Drager i örlig,
För ej som fordom
Fylking i striden
Till ovänners ve!

Dörrstenen står,
Ställd mellan dödens
Vägar och våra,
Ylfingen vänder
Aldrig till oss.

Än är ej utdöd
Skilfinga ätten;
Länge skall lefva
Lofdungastammens
Grönskande gren.

Tagen ur handen
Sköldkrossarn tunga.
Svinge hans söner
Mot drabbningasolar
Klubban med kraft!

Hell dig, o Halfdan,
Härlige frände!
Öppningen slutet,
Slumrande kungen
Höljen i hög!

Mjukt som i makans
Mjällhvita armar,
Bäddad i jordens
Grönskande bolstrar,
Sofve han säll!»

Torfvorna täcka
Kumlet det tysta,
Korade kungen
Djupt under kullen
Gömmes i jord.

* * *

Hög rider Halfdan,
Skilfingars höfding.
Svärdfallna fylken
Följa sin konung
På glänsande Gjöll.

Trygg bidar domen
Brålunda-drotten.

Namål¹ af Nikar
Fruktar ej någon
I Helgången hird.

Månbanan brakar
För Budlungafålar.
Nordskenets lågor
Leka i spåren
Kring bäfvande bro!

I blodiga brynjor
Till Bifindes hallar
Drager med drotten
Dådrika skaran
På himmelens höjd.

Rota i rustning
Rider i laget,
Skagul i spetsen
Spränger för' kungen,
Visande väg.

¹ Namål = Fördömelse.

Einherjar alla
Ila att möta;
Frejdade fursten
Farmatyr hälsar
Med handslag och horn.

1893.

XI.

Svipdag vid Valhall.

(Fritt efter Fjölsvinns-Mål.)

ppför bryggans sifverbåge
Fram mot höga Gudaborgen
Tursafolkets unge furste
Färdas svärdomgjordad.

Genom rymden Kjalars korpar
Flyga till Einherjars konung,
Skynda Alfadrottens ankomst
Odin att förkunna.

Ut ur höga hallen Odin
Går att möta Valands arfving;
Stödd på segersvärdet stod han
Framför stängda porten.

Odin kvad:

»Våta töckenvägar
Åter hem du vandre,
Okänd gäst ej gifves
Rum vid våra gillen.

Usling, säg hvad söker
Du vid vaferelden?
Säg mig hvad dig lyster
Här i borgen leta?»

Svipdag kvad:

»Hvem är du, som vetlös
Står bak' vaferlågan,
Och med trotsig tunga
Hälsar trötte vandrarn?»

Odin kvad:

»Fjölsvinn jag bland folken
Nämnes; vida frejdad,
Evigst vis jag aktats
Bland de högas ätter.

Sällan slika gäster
Till min sal jag bjuder;
Vänd den väg du kommit,
Här du fåfängt väntar!»

Svipdag kvad:

»Få väl torde finnas,
Som förmå att skåda
Sådan ögonfågnad
Och ej dörren fresta!

Guld af taken glänser
Klart kring tunens gårdar;
Lycklig här att lefva
Lätt mig tyckes blifva!»

Odin kvad:

»Säg mig sven af hvilket
Släkte du blef boren,
Eller af hvad ättled
Du ditt ursprung leder?»

Svipdag kvad:

»Vindkall jag heter,
Vårkall min fader
Föddes af Fornkall,
Frejdade drotten.

Fritt jag dig frågar,
Säg mig nu Fjölsvinn
Det jag vill veta:
Hvem som här inne
Råder för rike
Och guldröda salar?»

Odin kvad:

Menglad hon heter,
Af Svatorins maka

Föddes den väna,
Som inom vällen
Råder för rike
Och guldröda salar.»

Sviþdag kvad:

»Fritt jag dig frågar,
Säg mig nu Fjölsvinn
Det jag vill veta:
Hvad namn blef gifvet
Åt gallrade grinden?
Hos gudar såg jag
Ej bättre bålverk
I Brimes salar.»

Odin kvad:

»Trymgjöll den heter,
I urtiden trenne
Solblindes söner
Konstrikt den smidde;
I fjättrar fångslar
Den hvarje främling,
Som dristar lyfta
Den upp af ledet.»

Svipdag kvad:

»Fritt jag dig frågar,
Säg mig nu Fjölsvinn
Det jag vill veta:
Hvad namn är gifvet
Åt hallens hundar,
Som häxors kvastar
I luften ofta
Till landvrak gjort?»

Odin kvad:

»Gifr en heter,
Gere den andre,
Vill du det veta
Vakt de hålla
Till åldrarnes ände
Åt vakter elfva.»

Svipdag kvad:

»Fritt jag dig frågar,
Säg mig nu Fjölsvinn
Hvad veta mig lyster:

Kan ingen lyckas
Förbi att smyga
Medan de sofva?»

Odin kvad :

»Vexelsömn båda
Beskärdes af ödet.
Sen vakten de fingo
Vid tornhöga vallen,
En sofver om dagen,
Den andre om natten;
Osedd ej kommer
En vätte ens in.»

Svipdag kvad :

»Fritt jag dig frågar,
Säg mig nu Fjölsvinn
Det jag vill veta:
Vore ej möjligt
Med mat att muta
De mäktiges hundar,
Och osedd smyga
Medan de äta?»

Odin kvad:

»Vingstekar tvenne
Ur Vidofners lemmar
Mäkta de båda
Väktarne muta;
Den födan ensam
Förmår dem locka.»

Svipdag kvad:

Fritt jag dig frågar,
Säg mig nu Fjölsvinn
Det jag vill veta:
Hvad namn blef gifvet
Glänsande trädet,
Hvars grenar bära
I luftens rymder
Länder alla?»

Odin kvad:

»Mimameid heter
Mjödrika trädet,
Få blott veta
Hvar roten ligger;

Dock färre veta
Hvad trädet faller,
För eld och yxa
Ej faller Asken.»

Svipdag kvad:

»Fritt jag dig frågar,
Säg mig nu Fjölsvinn
Det jag vill veta:
Hvad namn blef gifvet
Åt fagra hanen
I höga trädet,
Af gula guldet
Hans fjädrar glänsa?»

Odin kvad:

»Härliga hanen
Vidofner heter,
Där hög han glänsar
I trädets grenar
Han mycket sørjer
Den mörkas suckar,
Som väl du minnes.»

Svipdag kvad:

»Fritt jag dig frågar,
Säg mig nu Fjölsvinn
Det jag vill veta:
Finns ej bland vapen
Så kraftig klinga,
Att hanen kunde
Af svärdet sändas
Till Helas salar?»

Odin kvad:

»Häfvatein heter
Huggskarpa svärdet,
Lopt blef plundrad,
Som listigt smed det;
I Njarlås nio
Vid Narstrands grindar
Sinmara slutit
Det goda svärdet;
I vattenkaret
Hon dolde klingan.»

Svipdag kvad:

»Fritt jag dig frågar,
Säg mig nu Fjölsvinn
Hvad veta mig lyster:
Lyckas ej någon
Med klarblå klingan
Att komma åter,
Om ned han drager
Till mörka disen?»

Odin kvad:

»Med klingan ingen
Kan vända åter,
Som ej till Helhem,
Hvad få blott hafva,
I gåfva bringar
Guldrika disen.»

Svipdag kvad:

»Fritt jag dig frågar,
Säg mig nu Fjölsvinn
Det jag vill veta:

Hvad kostlig gåfva
I lösen äskar
Den askgrå gygjan?»

Odin kvad:

»En lie ligger
Bland hanens ledben;
Till kvarnen kan du
Den klingan bära,
För skäran gärna
Sinmara skänker
Dig segersvärdet
I kamp att svinga.»

Svipdag kvad:

»Fritt jag dig frågar,
Säg mig nu Fjölsvinn
Det jag vill veta:
Hvad namn blef gifvet
Åt höga hallen,
Kringom den hvirflar
Vis vaferläga?»

Odin kvad:

»Hyrr mände heta
Den fagra hallen,
På svärdspets bäfver
Den höga borgen,
Berömd är salen
Bland Heimdalls söner.»

Sviþdag kvad:

»Fritt jag dig frågar,
Säg mig nu Fjölsvinn
Det jag vill veta:
Hvad namn blef gifvet
Åt branta berget,
Där bruden sitter,
Den dejeliga,
I drömmar sjunken?»

Odin kvad:

»Hyfjaberg heter
Härliga kullen,

För sot och sorger
En ständig lisa;
Årslånga krämpor
Den kvinna mister,
Som lyckas komma
Till gröna kullen.»

Svipdag kvad:

»Fritt jag dig frågar,
Säg mig nu Fjölsvinn
Det jag vill veta:
Hvad namn blef gifvet
De mör, som sitta
Vid Menglads fötter?»

Odin kvad:

»Hlif en heter,
Den andra Hliftursa,
Tjodsvarta den tredje,
Bjärt och Blid,
Blidur och Frid,
Eir och Aurboda.»

Svipdag kvad:

»Fritt jag dig frågar,
Säg mig nu Fjölsvinn
Hvad veta mig lyster:
Skall ingen lyckas
Bland mannasöner
I Menglads armar
Den vänas, hvila?»

Odin kvad:

»Bland mannasöner
I Menglads armar
Skall ingen sofva
Förutom Svipdag,
Åt honom ensam
Har Urda korat
Det väna vifvet.»

Svipdag kvad:

»Slå porten upp,
Fäll bryggan ned!
Gör dörren hög,
Gör vägen bred!

Mig Egils maka Groa bar
Vid Vimurs svala våg,
Jag Sviddag är,
Hjälmklyfvarn Halfdans banel!»

* * *

Upp springer grinden
På gnisslande gångjärn.
Bred öfver böljorna
Hvälfver sig bryggans
Bågiga ban.

Glänsande hanen
Jublande gal.
Freke och Gere
Fägnande slicka
Hermoders hand.

Odin kvad:

»Vakna mö bland möar!
Stig från berget Mardöll!
Hit en yngling kommit,
Upp är porten sprungen,

Hallens båda hundar
Slicka gladt hans händer;
Visst är Svipdag kommen
Nu till våra salar!»

Freja kvad:

»Mätte dina egna
Korpar ögonparet
Hacka ur ditt hufvud,
Om med lögn du hoppet
Velat återväcka,
Och ej vidtbefarne
Svennen kommen är till
Våra salar!

* * *

Hell dig här i mina hallar,
Segerkrönte Alfahöfding!
Säg mig af hvad ätt du yfves,
Säg hvad namn du fordom ägde,
Till ett tecken att jag blifvit
Dig bestämd till brud!»

Svipdag kvad:

»Svipdag, så jag fordom hetat,
Solbjärt man min fader nämnde;
Utpå vindkall väg jag tidigt
Vräktes, ännu ung till åren;
Urdas bud må ingen klandra,
Om än stundom allt tycks svika.»

Freja kvad:

»Hell dig trefaldt käre!
Kyss skall hälsning följa,
Få bland fröjder äro
Större än att finna
Saknad älskling åter
Och hvarandra äga!

Länge jag i längtan
Satt på blomsterlidet,
Väntande min älskling
Hit till Valhalls salar.
Uppfylld är min önskan!

Prisadt vare ödet,
Som med seger fört dig
Hit till mina salar.
Glad jag vill med Skirner samman
Möta tidens dunkla skiften
Och i långa år och åldrar
Lefva vid min älsklings sida!»

1893.

Mytologisk namnförteckning

öfver

i texten förekommande mindre vanliga mytologiska
namn och synonym.

Alfrödul = solen.

Anund = Valand.

Are; örnjätte i underjorden.

Asmegir; de i Mimers lund boende människorna.

Baduhild; en af Mimers döttrar, moder till Vidga.

Baugaregin = Mimer.

Beisla; Mimers syster och Odins moder.

Bele; jättehöfding dödad af Fröj.

Bergelmer; jätte.

Biflinda = Odin.

Billing; aftonrodnadsalf, Varnernas drott.

Bilskirner = Valhall

Borgar = den förste konungen i Midgard, Halfdans fader.

Bodn = Mimers brunn.

Brime = Mimer.

Bure; Asarnes stamfader, gift med Beisla.

Delling; morgonrodnadsalf.

Diar = Gudar.

Dvalin, en af Mimers sju söner.

Egil; alf, son af Ivalde och fader till Svipdag, mytens
berömdaste bågskytt.

Elivågor; vattnet, som skilde Jotunheim från Midgard och Alfheim.

Farbaute; jätte, fader till Loke.

Farmatyr = Odin.

Fjölsvinn = Odin.

Gambantein = Valands segersvärd.

Gandul; Valkyria.

Gandvik; Egils borg.

Geirröd; jättehöfding dödad af Tor.

Geirskagul = Skagul.

Geirvandill = Ivalde.

Gevar; Mångud, Nannas fader.

Gjöll; bro af guld i underjorden.

Groa; Egils maka och Svipdags moder.

Gullveig; jättinna.

Gunna; valkyria

Gymer; jättehöfding, Gerds fader.

Had = Höder.

Halfdan; Manheims konung, son af Borgar, röfvade Groa från Egil och dräpte vid Svarins hög Egil själf samt lämnade hans son Svipdag bunden vid ett träd, då denne efter slagets slut hotade H. med blodhämnd efter fadern.

Hate; ulfjätte.

Hel; 1) lika med Helheim, dödsriket; 2) lika med Urd.

Hermod = Svipdag.

Hoddmimer = Mimer.

Hvergelmer; en af de tre underjordskällorna.

Hymr; jätte.

Härjan = Odin.

Indride = Tor.

Ivalde; allfurst, fader till Egil, Valand och Slagfinn.

Ifing = Elivågor.

Jormungander = Midgardsormen.

Kjalar = Odin.

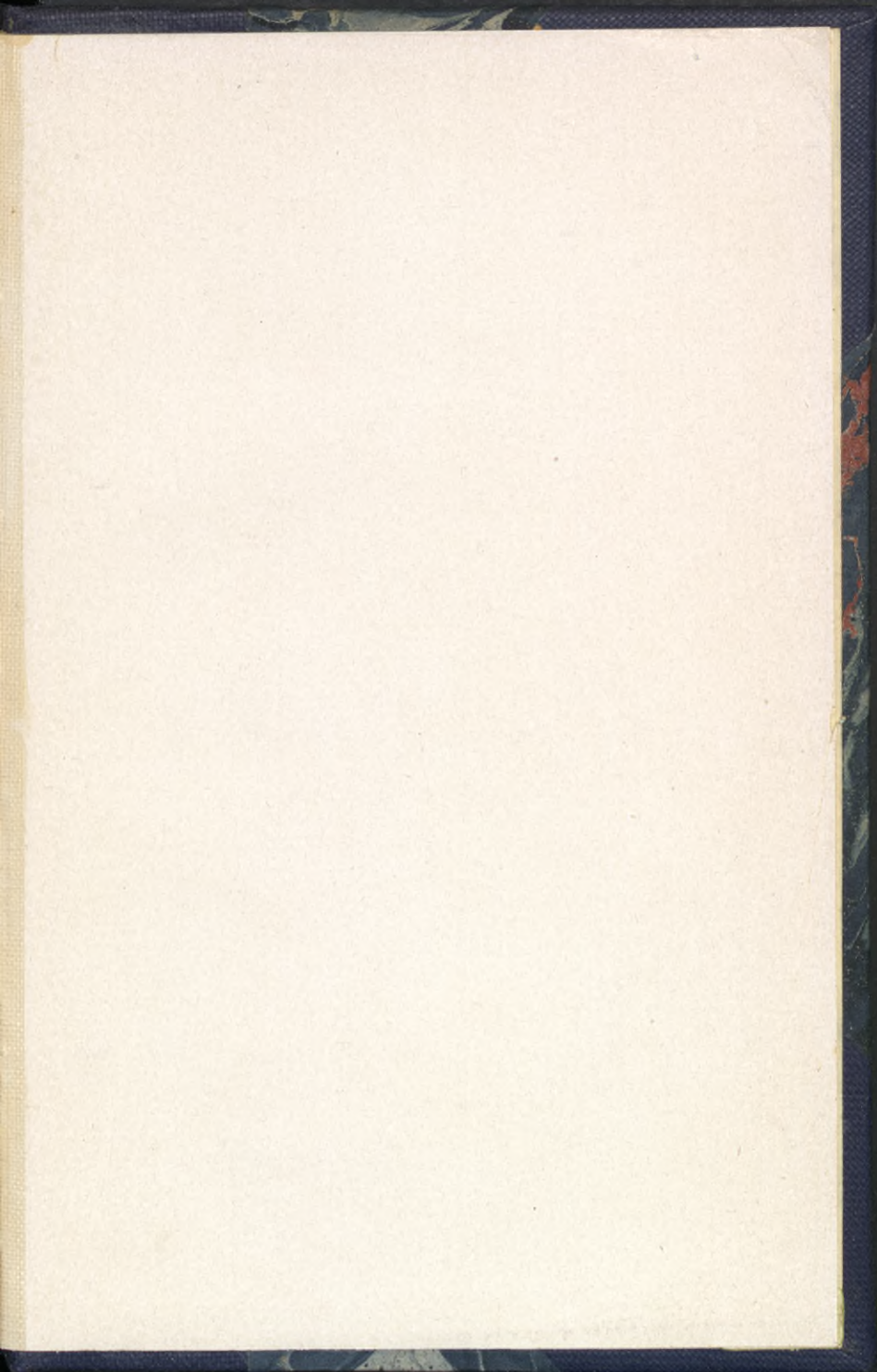
Lacka (Hlack); valkyria.

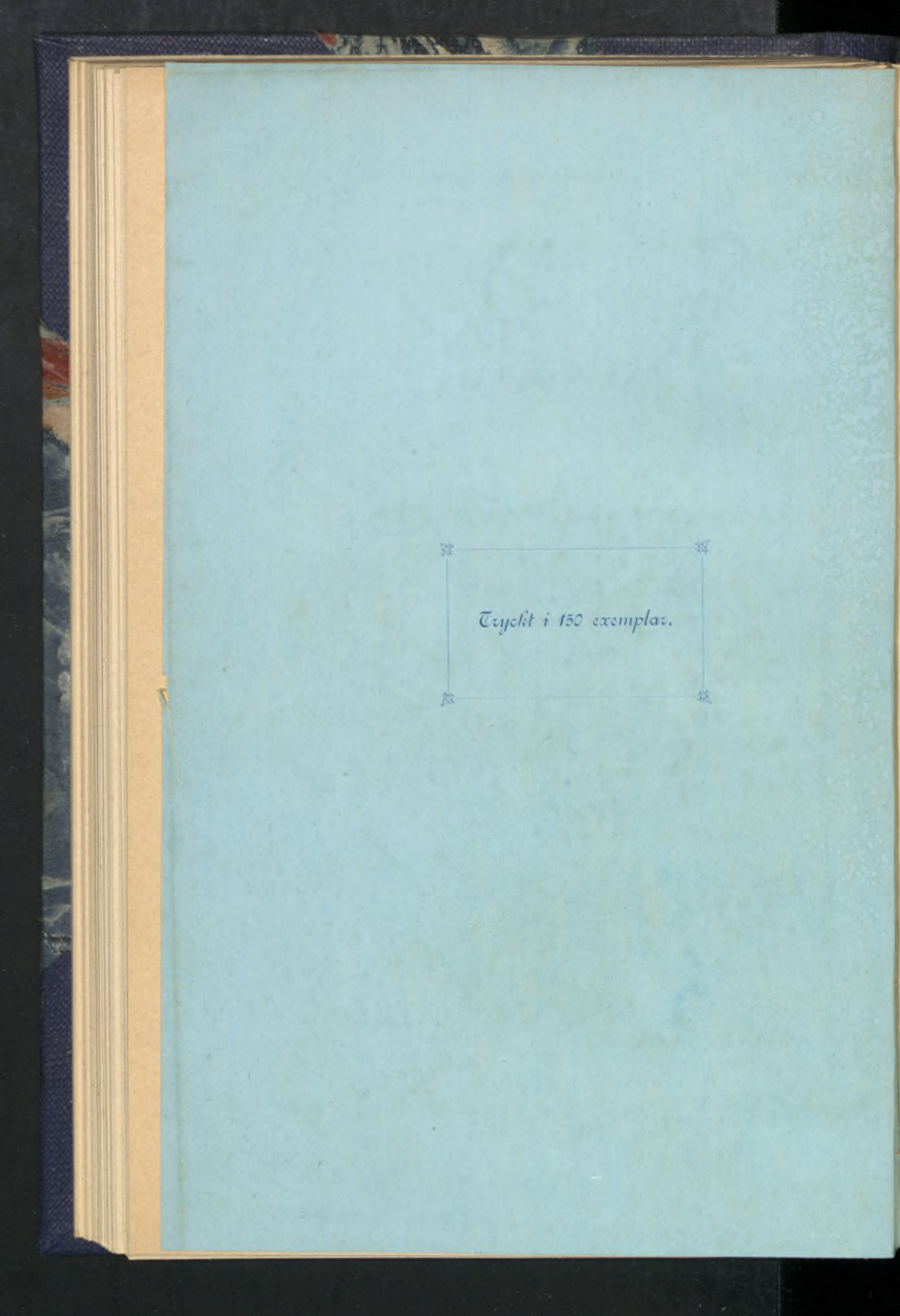
Leifners eldar; ett slags lågor, som troddes kunna afbränna bojar utan att skada den bundne.
Leikin; Lokes dotter (Snorres »Hel»)
Lodur; en af Odins bröder, fader till sol och måne.
Loft = Loke.
Lorride = Tor.
Lyngve; en holme i underjordens dystraste del.
Läbard = Valand.
Mardöll = Fröja.
Menglad = Fröja.
Modsogner = Mimer.
Mundelföre = Lodur.
Nanna; mändis, Balders maka.
Nastränderna; de fördömdes pino-orter.
Narve = Mimer.
Nidaffällen; bergkedja i underjorden.
Nides slätter; Mimers rikë.
Nidud = Mimer.
Niflungar = Ivaldes ättlingar.
Nikar = Odin.
Njarer; Mimers söner och kämpar.
Nöckver = Gefvar.
Odr = Svipdag.
Odrærir = Mimers brunn.
Ottar = Svipdag.
Rane = Vale.
Rind; Billings dotter, Vales mor.
Ringhorne; Balders luftskepp.
Rist; valkyria.
Roptatyr = Odin.
Rota; valkyria.
Rungner; jätte, dödad i envig af Tor.
Räsvälg; örnjätte, storm-utsändare.
Rögner = Valand.
Rönn = Elivågor.
Sessrymner; Fröjas sal.

Sidgrane = Odin.
Sinmara; Nattens drottning, Mimers maka.
Skagul; valkyria.
Skirner = Svipdag.
Slid; en underjordsälf.
Svigder = Ivalde.
Syr = Fröja.
Tanngnyst; en af Tors bockar.
Trite = Odin.
Ulfdalarne; Egil, Valand och Slagfinns vistelseort under Fimbulvintern.
Urd; ödes- och döds-disen, den främsta af Nornorna.
Vaftrudner; jätte.
Valand; Egils broder, mytens ypperste smed, Vidgas fader.
Vafereld = ljungeld; *Vaferdimma* = askmoln.
Vanadis = Fröja.
Vanerna; en med Asarne befryndad guda-ätt.
Varnerna; aftenrodnadsalfens Billings kämpar.
Veor och *Vior* = Tor.
Vidga; Valands och Baduhilds son.
Vidofner; en i världträdet sittande gyllne hane.
Vimur = Elivågor.
Vindsval = Räsvalg.
Ygg = Odin.
Ysäter = Gandvik.
Örvandel = Egil.

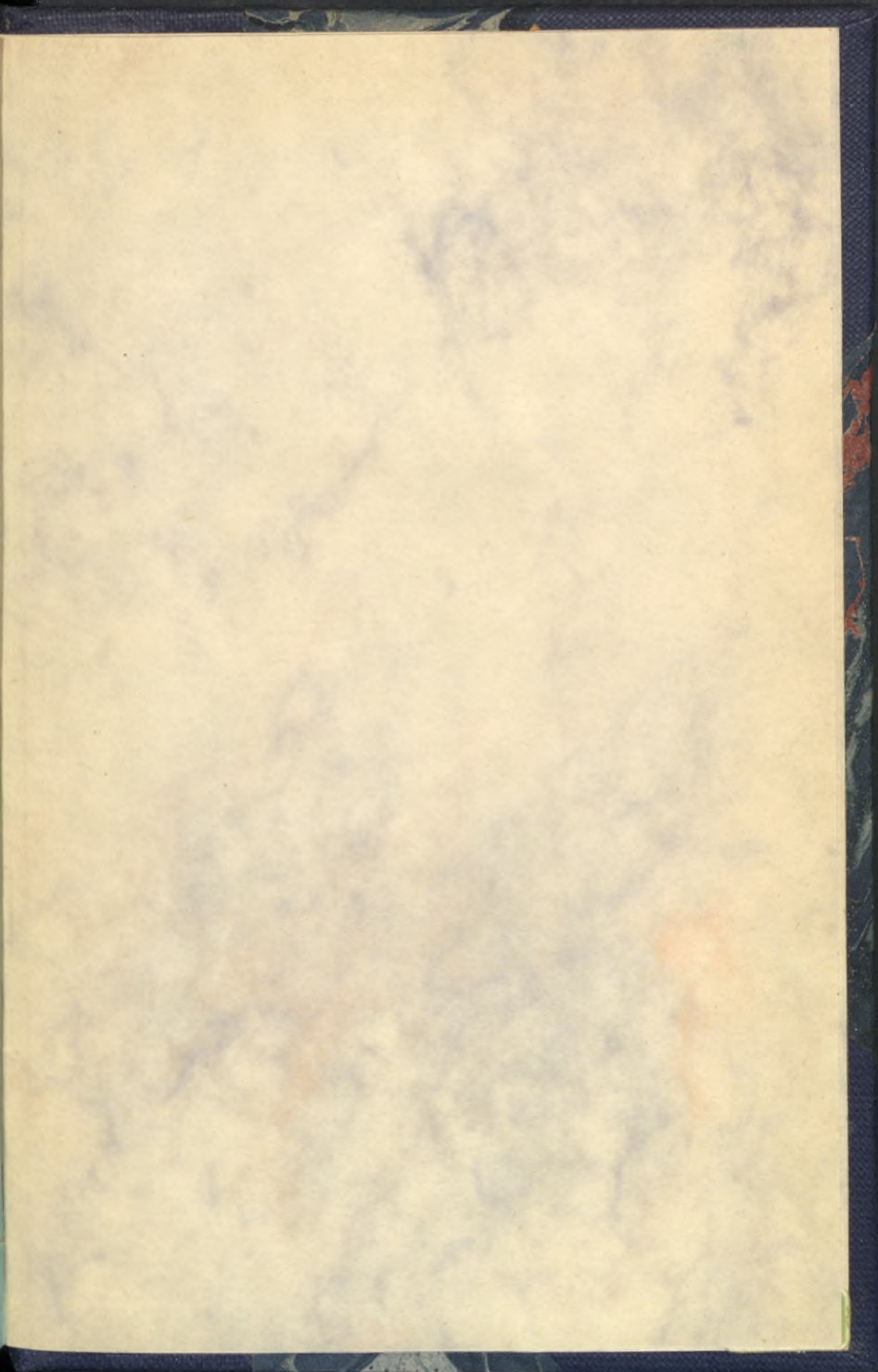

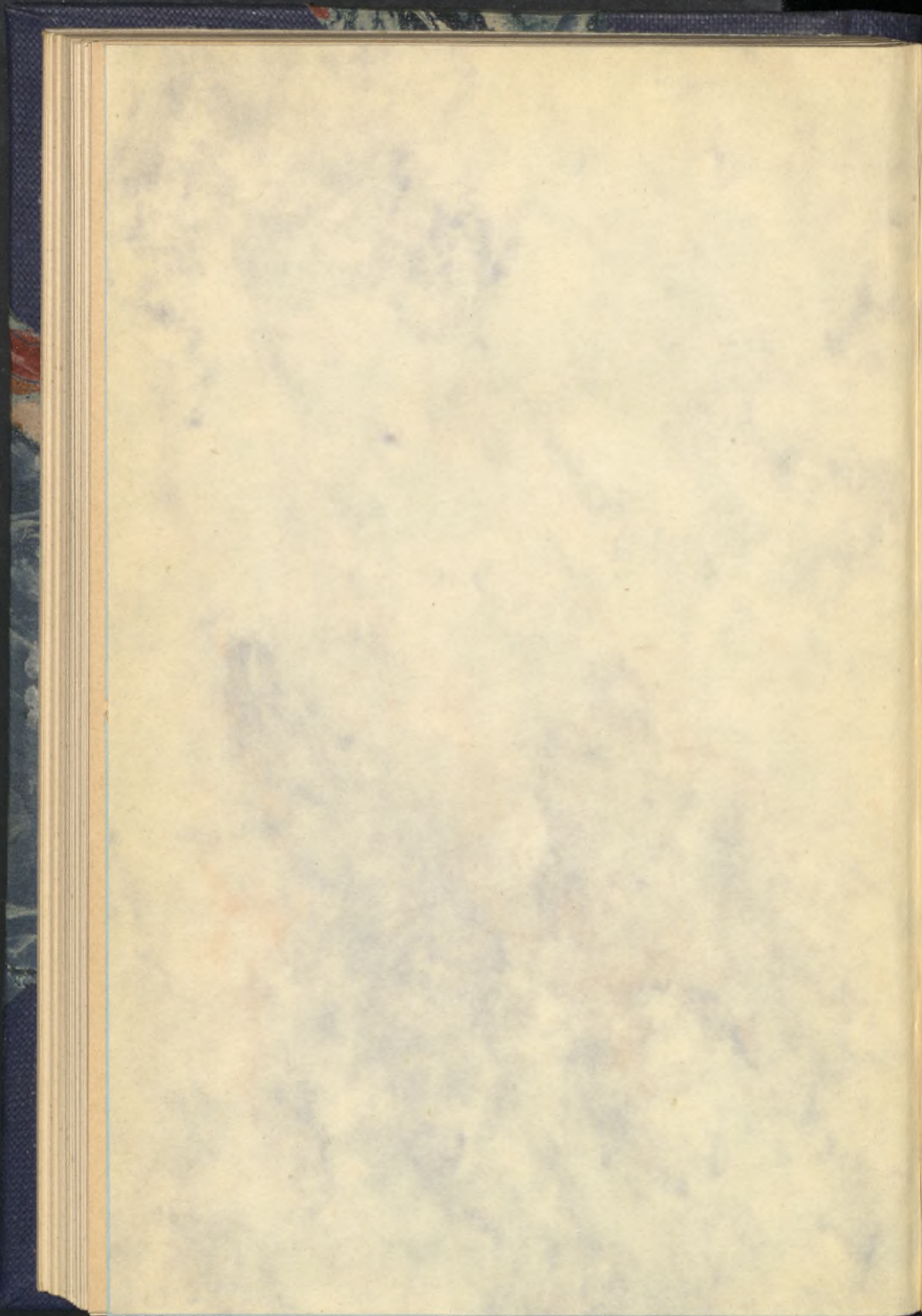
Stads 1719
1716

Tryckt i 150 exemplar.

6000191000

Göteborgs universitetsbibliotek

2-

JOHN JOHNSON
BOKBINDARE
GÖTEBORG

